

รายงานประจำปี 2540

ANNUAL REPORT 1997

กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รวบรวมและจัดทำโดย

รหัส 014 - 02 - 41

ฝ่ายอำนวยการ กองอาหารสัตว์

กุมภาพันธ์ 2541

คำนำ

กองอาหารสัตว์ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการกิจกรรมสำคัญคือ งานค้นคว้าและวิจัยด้านอาหารสัตว์ ด้านพืชอาหารสัตว์ และด้านวิทยาศาสตร์ งานผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ การสำรวจเสบียงสัตว์ งานบริการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของอาหารสัตว์ งานถ่ายทอดเทคโนโลยี การบริการให้คำแนะนำด้านอาหารสัตว์ จำหน่าย จำยแจก เมล็ดพันธุ์ หน่อพันธุ์ และช่วยเหลือเสบียงสัตว์ผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ในแต่ละปี กองอาหารสัตว์ได้ทำการรวบรวมผลการปฏิบัติงานของกองอาหารสัตว์ในส่วนกลาง ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานีอาหารสัตว์ 24 แห่ง เพื่อใช้เป็นสถิติข้อมูลอ้างอิง และใช้ประกอบในการจัดทำแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กองอาหารสัตว์ได้สรุปผลการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ และมีตารางรายละเอียดประกอบ โดยจำแนกผลการปฏิบัติงานเป็นรายกิจกรรม รายศูนย์/สถานี และรายเขต เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ได้สรุปผลการดำเนินงานโครงการพิเศษต่าง ๆ เช่น โครงการพระราชดำริ โครงการส่งเสริมปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการร่วมมือกับต่างประเทศ โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ เป็นต้น

กองอาหารสัตว์

กุมภาพันธ์ 2541

สารบัญ

	หน้า
หน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของกองอาหารสัตว์	
หน้าที่ความรับผิดชอบ	1
แนวทางการปฏิบัติงาน	2
แผนงานตามงบประมาณปี 2540	3
การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานภายในกองอาหารสัตว์	6
แผนภูมิการปฏิบัติงานบังคับบัญชา	8
หน่วยงานภูมิภาคและสถานที่ตั้งและพื้นที่ปฏิบัติงานของกองฯ	9
อัตรากำลัง	12
งบประมาณ	14
ผลการปฏิบัติงานของกองอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2540	
สรุปผลการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปของส่วนกลาง	27
งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และเสบียงสัตว์	29
การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์	45
ศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์	57
ศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์	65
ศึกษาวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์	71
งานส่งเสริมการปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา	83
โครงการทำหิมสยม 03 จังหวัดสระแก้ว	83
โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	84
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	84
โครงการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์หมักกักเก็บสุสสัตว์ - เกษตรมูโนะ จังหวัดนราธิวาส	85
โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพหอง จังหวัดนราธิวาส	86
โครงการสาธิตการทำนาหมักในสหกรณ์โคนมหนองโพรชัยบุรี	87
โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย	87
โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ จังหวัดสกลนคร	88

	หน้า
โครงการร่วมมือกับต่างประเทศ	
โครงการร่วมมือวิจัยทางการเกษตรระหว่างกรมปศุสัตว์และศูนย์วิจัยเกษตร นานาชาติแห่งประเทศญี่ปุ่น (JIRCAS)	91
โครงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ ของญี่ปุ่น (JICA)	93
ผลการปฏิบัติงานโครงการฟีดอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย Forages for Small- holders Project, FSP	95
โครงการพิเศษอื่น ๆ	
โครงการจัดทำแปลงหญ้าสำหรับเลี้ยงม้าของสมาคมชาวไทย	101

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 อัตราค่าจ้างข้าราชการของกองฯ	12
ตารางที่ 2 อัตราค่าจ้างลูกจ้างประจำของกองฯ	13
ตารางที่ 3 อัตราลูกจ้างชั่วคราวของกองอาหารสัตว์	13
ตารางที่ 4 การใช้เงินงบประมาณของกองฯ จำแนกตามแผนงาน	14
ตารางที่ 5 งบประมาณและการใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ และงานคั่นคว่ำฯ	15
ตารางที่ 6 การใช้เงินงบประมาณ ของกองฯ จำแนกตามหมวดรายจ่าย	16
ตารางที่ 7 การใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ ส่วนกลาง	18
ตารางที่ 8 การใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ ในเขตภาคกลาง	18
ตารางที่ 9 การใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ ในเขตภาคเหนือ	19
ตารางที่ 10 การใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ ในเขตภาคใต้	19
ตารางที่ 11 การใช้เงินงบประมาณ งานผลิตฯ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	20
ตารางที่ 12 การใช้เงินงบประมาณ งานคั่นคว่ำฯ ในส่วนกลาง	21
ตารางที่ 13 การใช้เงินงบประมาณ งานคั่นคว่ำฯ ในเขตภาคกลาง	21
ตารางที่ 14 การใช้เงินงบประมาณ งานคั่นคว่ำฯ ในเขตภาคเหนือ	22
ตารางที่ 15 การใช้เงินงบประมาณ งานคั่นคว่ำฯ ในเขตภาคใต้	22
ตารางที่ 16 การใช้เงินงบประมาณ งานคั่นคว่ำฯ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	23
ตารางที่ 17 ผลปฏิบัติงานบริหารทั่วไป (เฉพาะในส่วนกลาง)	28
ตารางที่ 18 ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ตามแผนฯ 8	33
ตารางที่ 19 ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์และเสบียงสัตว์ (ในศูนย์/สถานี)	35
ตารางที่ 20 ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยเกษตรกร	36
ตารางที่ 21 ผลการทำความสะอาดและการบรรจุเมล็ดพันธุ์	36
ตารางที่ 22 การจ่ายเมล็ดพันธุ์ตามแผนงาน/โครงการฯ ของกองแผนงานและกองส่งเสริม	38
ตารางที่ 23 สรุปผลการจำหน่าย/จ่าย/แจก หญ้าแห้ง - ฟางแห้ง	39
ตารางที่ 24 สรุปผลการจำหน่าย/จ่าย/แจก กล้วยสด - กล้วยหมัก	40
ตารางที่ 25 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ กล้วยแห้ง กล้วยสด และกล้วยหมักจำแนกรายจังหวัด	41
ตารางที่ 26 โครงการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์	61
ตารางที่ 27 แผนและผลการวิเคราะห์ทางเคมี	62
ตารางที่ 28 โครงการวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 อัตรากำลัง ใช้อาหาร ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของกองอาหารสัตว์	12
ภาพที่ 2 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2540 จำแนกตามหมวดรายจ่าย	17

หน้าที่ความรับผิดชอบ

กองอาหารสัตว์มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ เช่น การศึกษา ค้นคว้าหาสูตรอาหารสัตว์ และวิธีให้อาหารสัตว์ที่เหมาะสมและประหยัดสำหรับสัตว์แต่ละชนิด แต่ละขนาด การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบภายในประเทศ วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร และอุตสาหกรรมมาใช้เป็นอาหารสัตว์ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้พืชอาหารสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหาร ให้ผลผลิตสูงเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และเหมาะสมสำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์ ดำเนินการวิเคราะห์หาคุณค่าทางอาหาร เยื่อใย แร่ธาตุ วัตถุมีพิษและสิ่งปลอมปนในพืชอาหารสัตว์และอาหารสัตว์ วิเคราะห์ดิน น้ำ ปุ๋ย ในแหล่งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์และขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ทดสอบแล้ว เพื่อจำหน่ายแจก เกษตรกรสำหรับใช้ปลูกเลี้ยงสัตว์ ดำเนินการผลิตเสบียงสัตว์สำรองไว้ช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพ ศึกษาเทคโนโลยีการผลิต การทำความสะอาด มาตรฐานและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ ได้แก่ ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ทดสอบพันธุ์พืชอาหารสัตว์ สาธิตด้านอาหารสัตว์ สาธิตการเลี้ยงโคเนื้อ สาธิตการทำหญ้าหมัก ฟางหมัก จัดทำแปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์ ให้บริการวิเคราะห์ด้านอาหารสัตว์ ผลิตเอกสารและให้คำแนะนำด้านอาหารสัตว์ จัดฝึกอบรมและให้บริการด้านวิชาการ และแก้ไขปัญหเกี่ยวกับอาหารสัตว์

แนวทางการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การดำเนินงานของกองอาหารสัตว์เป็นไปตามหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว กองอาหารสัตว์จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานไว้ ดังนี้

1. ลักษณะงานของกองอาหารสัตว์

แบ่งได้เป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

- 1.1 งานค้นคว้าและวิจัยด้านอาหารสัตว์ พืชอาหารสัตว์ และด้านวิทยาศาสตร์
- 1.2 งานถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์โดยผ่านทางเจ้าหน้าที่ส่งเสริมผู้เกษตรกร
- 1.3 งานผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ตลอดจนสำรองเสบียงสัตว์
- 1.4 งานบริการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของอาหารสัตว์บริการ แนะนำให้ความรู้ด้านอาหารสัตว์แก่เกษตรกรผู้สนใจ ตลอดจนการจำหน่าย จำย แจกเมล็ดพันธุ์ หน่อพันธุ์และเสบียงสัตว์ ตามแผนที่กำหนดไว้
- 1.5 ประสานงานกับสำนักงานปศุสัตว์เขตทั้ง 9 เขต ในการวางแผนดำเนินงานค้นคว้าวิจัยด้านอาหารสัตว์ และงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

2. เป้าหมายในการดำเนินการของกองอาหารสัตว์

- 2.1 เพื่อแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกร
- 2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสัตว์ของเกษตรกร
- 2.3 เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพทางการเกษตร

แผนงานตามงบประมาณปี 2540

แผนงานด้านอาหารสัตว์ จำแนกตามงบประมาณ ปี 2540 ดังนี้

ก. แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการปศุสัตว์

- งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีและเสถียรเพียงพอที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรรวมถึงงานวิชาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

กิจกรรมหลัก

1. ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	200	ตัน
- เมล็ดพันธุ์หญ้า	170	ตัน
- พันธุ์ขยาย	10	ตัน
- พันธุ์จำหน่าย	160	ตัน
- เมล็ดพันธุ์ถั่ว	30	ตัน
- พันธุ์ขยาย	10	ตัน
- พันธุ์จำหน่าย	20	ตัน
2. ผลิตเสปียงสัตว์	13,600	ตัน
- หญ้าแห้ง	10,000	ตัน
- หญ้าสด	1,800	ตัน
- หญ้าหมัก	1,800	ตัน
3. ผลิตหน่อพันธุ์	1,800	ตัน
4. ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์	1,300/6,500	ตัวอย่าง/รายการ
5. ถ่ายทอดเทคโนโลยี		
- สาธิตการเลี้ยงโคเนื้อ	24	แห่ง
- ทดสอบเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์	300	แห่ง
- ทดสอบพันธุ์พืชอาหารสัตว์	24	แห่ง
- จัดทำแปลงหญ้าสาธิต	1,500	ราย

- สาธิตการทำหมักฟางหมัก 2,000 ราย
- บริการวิเคราะห์ด้านอาหารสัตว์ 1,600/10,800 ตัวอย่าง/รายการ
- ให้คำแนะนำด้านอาหารสัตว์ 15,000 ราย
- 6 จัดตั้งสถานีอาหารสัตว์สุพรรณบุรี 1 แห่ง

ข. แผนงานส่งเสริมการปศุสัตว์

- งานส่งเสริมการปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรในเขตพื้นที่
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรมหลัก

- 1 โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา
(โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง จ.นครราชสีมา)
- 2 โครงการหีบหีบสยาม 03 จังหวัดสระแก้ว
(โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว)
- 3 โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนผู้เลี้ยงโคนมวังน้ำเย็นตาม
พระราชดำริจังหวัดสระแก้วโดย (ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว)
- 4 โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดนครศรีธรรมราช (โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช)
- 5 โครงการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ หมู่บ้านปศุสัตว์ -เกษตรมูโนะ
จังหวัดนราธิวาส(โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส)
- 7 โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดนราธิวาส (โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส)

- ผลิตภัณฑ์พันธุ์สนับสนุน กองส่งเสริมการปศุสัตว์ โดยส่งเสริมให้เกษตรกร ผลิตและรับซื้อคืนในราคาประกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมอาชีพการผลิตผลิตภัณฑ์พืชอาหารสัตว์ แก่
เกษตรกรในพื้นที่ที่เหมาะสม ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรมหลัก

1. งานส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์
2. โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ระยะที่ 2
3. โครงการส่งเสริมปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
5. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ดี

ค. แผนงานวิจัยการปศุสัตว์

- งานค้นคว้า และวิจัยด้านการผลิตสัตว์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้มาซึ่งวิทยาการใหม่ ๆ ด้านอาหารสัตว์ซึ่งสามารถนำไปเผยแพร่สู่เกษตรกรได้

กิจกรรมหลัก

1. ศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์
2. ศึกษาวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์
3. ศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์

ง. โครงการร่วมมือกับต่างประเทศ

- โครงการร่วมมือวิจัยทางการเกษตรระหว่างกรมปศุสัตว์และศูนย์วิจัยการเกษตรนานาชาติแห่งประเทศญี่ปุ่น (JIRCAS)
- โครงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)
- โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อการเกษตรรายย่อย (Forages for Smallholders Project, FSP)

จ. โครงการพิเศษอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนพืชอาหารสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการของพื้นที่ขาดแคลน ทั้งในด้านจัดสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ และสนับสนุนเลี้ยงสัตว์

กิจกรรมหลัก

1. โครงการจัดทำแปลงหญ้าสำหรับเลี้ยงม้าของสมาคมชาวไทย (ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี)
2. โครงการสาธิตและการทำหญ้าหมักในสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี (ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี)
3. โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

(ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง)

4. โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ

(สถานีอาหารสัตว์สกลนคร)

การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกองอาหารสัตว์

กองอาหารสัตว์ เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อกรมปศุสัตว์แบ่งแผนกงานภายในออกเป็น 2 ฝ่าย 3 กลุ่มงาน โดยแต่ละแผนกงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

1. ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ งานแผนงาน งบประมาณ การพัสดุ การติดตามวิเคราะห์และประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภายใน กองอาหารสัตว์ งานด้านโครงการพิเศษต่างๆ งานประชุมสัมมนาและฝึกอบรม รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภูมิภาคและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ฝ่ายขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน ในการผลิตขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ การผลิตเสบียงสัตว์ รวมทั้งดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพ ศึกษาเทคโนโลยีการผลิต การทำความสะอาด มาตรฐานและ คุณภาพเมล็ดพันธุ์

3. กลุ่มงานวิเคราะห์อาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวิเคราะห์ ทดสอบและตรวจสอบ คุณค่าทางอาหาร เยื่อใย แร่ธาตุ วัตถุมีพิษ และสิ่งปลอมปนในพืชอาหาร สัตว์และอาหารสัตว์ เลือดสัตว์ รวมทั้งวิเคราะห์ดิน น้ำ ปุ๋ย เพื่อการเลี้ยงสัตว์

4. กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าวิจัยและดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการผสมพันธุ์ คัดเลือกพันธุ์ การปรับปรุง การรวบรวม การทดสอบพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ ศึกษาคุณค่าทาง อาหารของพืชอาหารสัตว์ เพิ่มผลผลิตของทุ่งหญ้า การใช้ประโยชน์ของที่ดินในแหล่งต่าง ๆ เพื่อพัฒนา

เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับพันธุ์เลี้ยงสัตว์ และการพัฒนาพืชอาหารสัตว์จากการทำฟาร์มปลูกพืชเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน

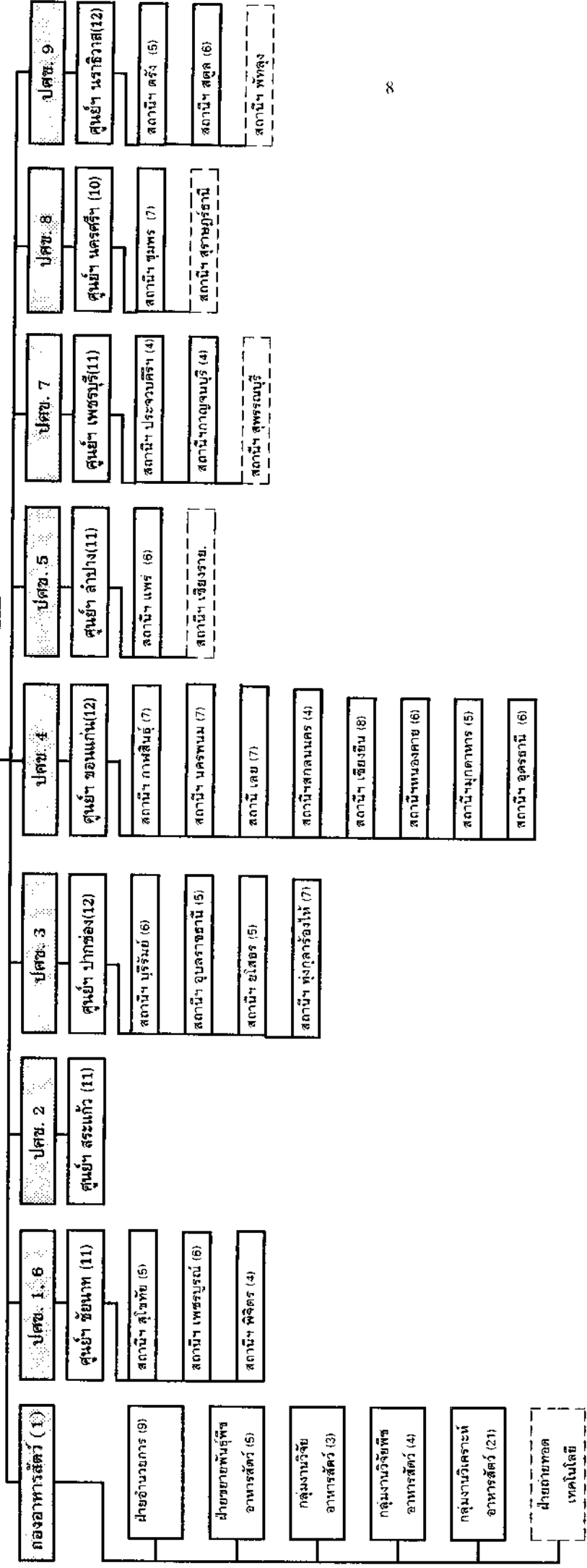
5. กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าวิจัยและ ดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับด้านอาหารสัตว์ และอาหารแร่ธาตุสำหรับสัตว์ ศึกษาหาความต้องการโภชนะต่าง ๆ สูตรอาหาร วิธีการให้อาหารที่เหมาะสม สภาพการขาดอาหาร ตลอดจนหาทางนำวัตถุดิบและผลพลอยได้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมซึ่งหาได้ง่าย และราคาถูกมาใช้เป็นอาหารสัตว์ รวมทั้งการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ในระบบการทำฟาร์ม

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์/สถานอาหารสัตว์ เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ขึ้นตรงกับสำนักงานปศุสัตว์เขต 1 - 9 โดยกองอาหารสัตว์เป็นผู้ควบคุมแผนงานและงบประมาณในการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 8 ศูนย์ฯ 25 สถานีมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

1. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการทดลองค้นคว้าวิจัยด้านพืช อาหารสัตว์และด้านอาหารสัตว์ ดำเนินการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และผลิตเสบียงสัตว์สำรองเพื่อใช้ยามขาดแคลน ดำเนินการวิเคราะห์อาหารสัตว์และผลิตสัตว์เพื่อใช้ในการทดลอง ค้นคว้าและวิจัย ตลอดจนเป็นแหล่ง สาธิตและฝึกอบรมด้านการจัดทำและการจัดการด้านพืชอาหารสัตว์และด้านอาหารสัตว์ ดำเนินการทดสอบ สาธิต และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ และควบคุมดูแลสถานอาหารสัตว์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2. สถานอาหารสัตว์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่คัดเลือกแล้วเพื่อแพร่ขยายไปสู่ประชาชน ดำเนินการผลิตเสบียงสัตว์สำรองไว้ใช้ยามขาดแคลน รวมทั้งดำเนินการ ทดลองค้นคว้า วิจัย และการดำเนินงานวิชาการในด้านอาหารสัตว์หรือพืชอาหารสัตว์ ตามแผนงานและโครงการ ของกองอาหารสัตว์ ดำเนินการทดสอบ สาธิต และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ รวม 25 แห่ง

กรมปลัดหัว

แผนภูมิการปฏิบัติงานบังคับบัญชาตามบันทึกสรุปการจัดทำแผนอัตรากำลัง 3 ปี (2537 - 2539 กรมปศุสัตว์)

หมายเหตุ - ตัวเลขในวงเล็บคืออัตรากำลังข้าราชการ

- เส้นประหมายถึงหน่วยงานที่ตั้งใหม่มีแผนการปฏิบัติงานในปี 2540 แล้ว แต่ยังไม่ปรากฏในกรอบอัตรากำลัง

สถานที่ตั้ง และเขตพื้นที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับแผนงานจาก กองอาหารสัตว์

ชื่อ หน่วยงาน	ข้อมูลทั่วไป (ชื่อ-โทรศัพท์ โทร./FAX)	เขตพื้นที่ปฏิบัติงาน (รับ)
กองอาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์ พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร.2501314 FAX 2511941	ทั่วราชอาณาจักรไทยและประสานงานกับต่างประเทศ
เขต 1		
1. ศูนย์ ฯ ชัยนาท	เชื้อนเจ้าพระยา อ.สรรพยา จ.ชัยนาท 17000 โทร. 056 - 411162	กรุงเทพฯ, สระบุรี, ชัยนาท, สิงห์บุรี, ลพบุรี, อ่างทอง,อยุธยา, ปทุมธานี, นนทบุรี, นครสวรรค์, สุโขทัย,กำแพงเพชร, นครสวรรค์, สุโขทัย, กำแพงเพชร, พิษณุโลก,พิจิตร, ตาก, เพชรบูรณ์, อุตรดิตถ์,อุทัยธานี (การเดินทางไปราชการจังหวัด ในเขต 6 ต้องขออนุญาต ปศข. เขต 1 ก่อน)
เขต 2		
2 ศูนย์ ฯ สระแก้ว	อ.คลองหาด จ.สระแก้ว 27260 โทร.0.37 - 2517255	ปราจีนบุรี, จันทบุรี, ระยอง, ตราด, ชลบุรี, ฉะเชิงเทรา, นครนายก, สระแก้ว, สมุทรปราการ
เขต 3		
3. ศูนย์ ฯ ปากช่อง	อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30130 โทร.044 - 311612	นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ, อุบลฯ, ยโสธร, ร้อยเอ็ด, อำนาจเจริญ
4. สถานี ฯ พุ่งกลา ร้องไห้	อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด 45130 โทร 043 - 581454	ร้อยเอ็ด, นครราชสีมา
5. สถานี ฯ อุบลราช- ธานี	อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000 โทร. 045 - 312691	อุบลราชธานี, นครราชสีมา, อำนาจเจริญ
6. สถานี ฯ ยโสธร	อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร 35110 โทร. 045 - 711269	ยโสธร, นครราชสีมา
7. สถานี ฯ บุรีรัมย์	อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์ 31220 โทร 044 - 646077	บุรีรัมย์, นครราชสีมา
เขต 4		
8. ศูนย์ ฯ ขอนแก่น	สำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียง เหนือ จ.ขอนแก่น40260โทร.(FAX) 043-261087 โทร. 043-261123	ขอนแก่น,นครพนม, เลย, อุดรธานี, หนองคาย มหาสารคาม,กาฬสินธุ์, มุกดาหาร, สกลนคร, หนอง บัวลำภู
9. สถานี ฯ เชียงยืน	อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม 44160 โทร. 043 - 781322	มหาสารคาม, ขอนแก่น, อุดรธานี
10. สถานี ฯ อุดรธานี	อ.กุดจับ จ.อุดรธานี 41250 โทร 042-291206 FAX 042 - 291210	อุดรธานี, ขอนแก่น

(ต่อ)

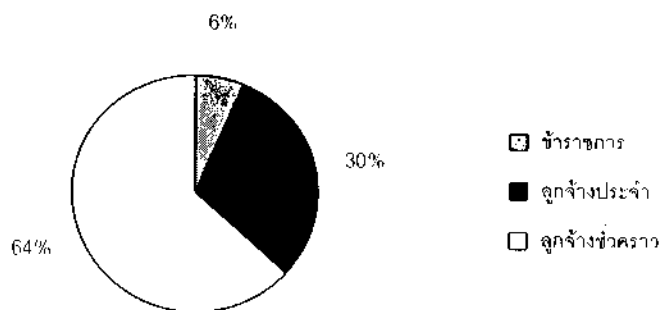
หมายเลข	หมายเลขโทรศัพท์	เขตพื้นที่บริการ
11. สถานี ฯ กาฬสินธุ์	อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000 โทร. 043 - 813295	กาฬสินธุ์, ขอนแก่น, อุดรธานี
12. สถานี ฯ นครพนม	อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48120 โทร. 042 - 581285	นครพนม, ขอนแก่น, อุดรธานี
13. สถานี ฯ สกลนคร	อ.เมือง จ.สกลนคร 47000 โทร. 042 - 714299	สกลนคร, ขอนแก่น, อุดรธานี
14. สถานี ฯ หนองคาย	อ.เมือง จ.หนองคาย 43000 โทร. 042 - 421373	หนองคาย, อุดรธานี, ขอนแก่น
15. สถานี ฯ เลย	อ.วังสะพุง จ.เลย 42130 โทร. 042 - 812839	เลย, ขอนแก่น, อุดรธานี
16. สถานี ฯ มุกดาหาร	อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000 โทร. 042 - 611673	มุกดาหาร, ขอนแก่น, อุดรธานี
เขต 5		
17. ศูนย์ ฯ ลำปาง	อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง 52190 โทร. 054 - 222695	ลำปาง, ลำพูน, เชียงใหม่, แม่ฮ่องสอน, เชียงราย
18. สถานี ฯ แพร่	อ.ร้องกวาง จ.แพร่ 54140 โทร. 054 - 522268	แพร่, น่าน, พะเยา, อุดรดิตถ์
19. สถานี ฯ เชียงราย	อ.เมือง จ. เชียงราย 57000	แพร่, ลำปาง, เชียงใหม่
เขต 6		
20. สถานี ฯ สุโขทัย	อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย 64160 โทร. 055 - 612874	สุโขทัย, พิษณุโลก
21. สถานี ฯ เพชรบูรณ์	อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 โทร. 056 - 721558	เพชรบูรณ์, พิษณุโลก,
22. สถานี ฯ พิจิตร	อ.ตะพานหิน อ.พิจิตร 66110 โทร. 056 - 613526	พิจิตร, พิษณุโลก,
เขต 7		
23. ศูนย์ ฯ เพชรบุรี	อ.ชะอำ, จ.เพชรบุรี 76120 โทร. 032 - 471218	เพชรบุรี, ราชบุรี, กาญจนบุรี, นครปฐม, สมุทร
24. สถานี ฯ ประจวบคี ขันธ์	อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77150 โทร. 032-681990	สาคร.ประจวบคีรีขันธ์, สมุทรสงคราม, สุพรรณบุรี
25. สถานี ฯ กาญจนบุรี	อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี 71180 โทร. 034 - 599466	ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, นครปฐม
		กาญจนบุรี, เพชรบุรี, นครปฐม

(ต่อ)

เขต/อำเภอ	สถานีวิทยุกระจายเสียง	เขต/อำเภอ
เขต 8		
26. ศูนย์ ฯ นครศรีธรรมราช	อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช 80130 โทร. 075 - 347339	นครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี, ชุมพร, ระนอง, กระบี่, พังงา, ภูเก็ต
27. สถานี ฯ ชุมพร	อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร. 86140 โทร. 077 - 599268	ชุมพร, นครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี
28. สถานี ฯ สุราษฎร์ธานี	อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี 84150	สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช
เขต 9		
29. ศูนย์ ฯ นราธิวาส	อ.ตากใบ จ. นราธิวาส 96110 โทร. 073 - 512751	นราธิวาส, ปัตตานี, ยะลา, สตูล, สงขลา, ตรัง, พัทลุง
30. สถานี ฯ ตรัง	อ.เมือง จ.ตรัง 92130 โทร. 075 - 276150	ตรัง, สงขลา, นราธิวาส
31. สถานี ฯ สตูล	อ.ควนกาหลง จ.สตูล 91130 โทร. 074 - 797070	สตูล, สงขลา, นราธิวาส
32. สถานี ฯ พัทลุง	อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง 93190 โทร. 074 - 689143	พัทลุง, สงขลา, นราธิวาส

อัตรากำลังของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ ประกอบด้วยข้าราชการ 253 อัตรา ลูกจ้างประจำ 588 อัตรา และลูกจ้างชั่วคราว 1,207 อัตรา มีสัดส่วนของลูกจ้างชั่วคราวมากที่สุด รองลงมาคือลูกจ้างประจำ และข้าราชการ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 อัตรากำลังของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปี 2540 จำแนกตามประเภทของอัตรากำลัง

ข้าราชการ

ในปีงบประมาณ 2540 กองอาหารสัตว์มีอัตรากำลังข้าราชการจำนวน 43 อัตรา ข้าราชการศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ จำนวน 90 อัตรา และสถานีอาหารสัตว์ 120 อัตรา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อัตรากำลังข้าราชการของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2540

หน่วยงาน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กองอาหารสัตว์	43	17
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์	90	36
สถานีอาหารสัตว์	120	47
รวม	253	100

ลูกจ้างประจำ

ในปีงบประมาณ 2540 กองอาหารสัตว์มีอัตราค่าจ้างลูกจ้างประจำจำนวน 11 อัตรา ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ จำนวน 218 อัตรา และสถานีอาหารสัตว์ จำนวน 352 อัตรา

ตารางที่ 2 อัตราลูกจ้างประจำกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์
ปีงบประมาณ 2540

หน่วยงาน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กองอาหารสัตว์	11	1.9
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์	218	37.5
สถานีอาหารสัตว์	352	60.6
รวม	581	100

ลูกจ้างชั่วคราว

กองอาหารสัตว์ได้ใช้งบประมาณค่าจ้างชั่วคราวทั้งสิ้น 1,207 อัตรา แยกเป็นงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ 1,155 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 95.7 งานคั่นคว่ำและวิจัยด้านการผลิตสัตว์ 52 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 4.3 ดังตารางที่ 3 โดยอัตราลูกจ้างชั่วคราวดังกล่าว กระจายอยู่ตามศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานีอาหารสัตว์ 25 แห่ง

ตารางที่ 3 อัตราลูกจ้างชั่วคราว จากงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และงานคั่นคว่ำ และวิจัยด้านการผลิตสัตว์

ประเภท	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	1,155	95.7
ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน		
- มีวุฒิ	34	2.8
- คนงาน	95	7.9
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน		
- คนงาน	1,026	85
งานคั่นคว่ำ และวิจัยด้านการผลิตสัตว์	52	4.3
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน		
- คนงาน	52	4.3
รวม	1,207	100

งบประมาณ

กองอาหารสัตว์ ได้รับจัดสรรงบประมาณตามเอกสารงบประมาณสำหรับปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2540 งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ 247,915,100 บาท และงานคั่นคว่ำและวิจัยการผลิตสัตว์ 9,935,725 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 257,850,825 บาท ใช้จ่ายไป 238,827,588.58 บาท คิดเป็นร้อยละ 93 เปอร์เซ็นต์ ของเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด ดังตารางที่ 4 และมีรายละเอียดแยกตามหมวดรายจ่าย ดังตารางที่ 5 โดยเงินงบประมาณที่กองอาหารสัตว์ใช้ส่วนใหญ่ได้รับมาจากการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 96 ของงบประมาณทั้งหมดที่กองอาหารสัตว์ได้รับ เนื่องจากการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์เป็นงานหลัก และรวมเอาหมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างไว้ด้วย ซึ่งในอนาคตกองอาหารสัตว์จะเน้นในเรื่องรายจ่ายเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ให้มากขึ้น

ตารางที่ 4 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2540 ของกองอาหารสัตว์ จำแนกตามหมวดรายจ่าย

แผนงาน	งบประมาณที่ได้รับ	งบประมาณที่จ่ายจริง	%
แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการปศุสัตว์			
- งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	247,915,100	229,999,686.02	93
แผนงานวิจัยปศุสัตว์			
- งานคั่นคว่ำและวิจัยทางสัตวบาล	9,935,725	8,827,902.56	89
รวม	257,850,825	238,827,588.58	93

ตารางที่ 5 งบประมาณและการใช้เงินงบประมาณปี 2540 งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และงานคั่นคว่ำและวิจัยทางสัตวบาลแยกตามหมวดเงิน

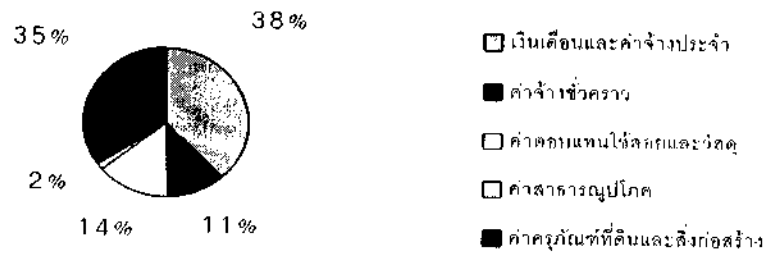
ปีงบประมาณ	เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน ในครอบครัว	ค่าตอบแทนใน ครอบครัว	ค่าตอบแทนใน ครอบครัว	รวม
งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์						
งบประมาณได้รับปี 2540	98,259,200.00	26,215,000.00	38,386,900.00	2,464,000.00	82,590,000.00	247,915,100.00
รายจ่ายจริงปี 2540	91,044,954.49	26,030,520.47	30,011,691.71	3,097,404.32	79,815,115.03	229,999,686.02
คงเหลือ	7,214,245.51	184,479.53	8,375,208.29	- 633,404.32	2,774,884.97	17,915,413.98
งานคั่นคว่ำและวิจัยทางสัตวบาล (ส่วนของกองอาหารสัตว์)						
งบประมาณได้รับปี 2540	-	926,900.00	5,680,825.00	528,000.00	2,800,000.00	9,935,725.00
รายจ่ายจริงปี 2540	-	914,936.75	4,415,703.99	697,261.82	2,800,000.00	8,827,902.56
คงเหลือ	-	11,963.25	1,265,121.01	- 169,261.82	-	1,107,822.44

เมื่อรวมเงินงบประมาณที่กองอาหารสัตว์ได้รับจากงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และงานคั่นคว่ำและวิจัยการผลิตสัตว์ โดยจำแนกตามหมวดรายจ่าย (ตารางที่ 6) ปรากฏว่ากองอาหารสัตว์ใช้เงินในหมวดค่าสาธารณูปโภค เป็นเงิน 3,794,666.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 127 ของงบประมาณที่ได้รับ โดยขอปรับลดงบประมาณมาจากหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุทำให้การใช้เงินในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุเป็น 34,427,395.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 78 ของงบประมาณที่ได้รับ ส่วนงานในหมวดอื่น ๆ ได้แก่ หมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว และหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีการใช้จ่ายจริงใกล้เคียงกับงบประมาณที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 93 ,99 และ 97 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2540 ของกองอาหารสัตว์ จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับ	จ่ายจริง	
		บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	98,259,200.00	91,044,954.49	93
ค่าจ้างชั่วคราว	27,141,900.00	26,945,457.22	99
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	44,067,725.00	34,427,395.70	78
ค่าสาธารณูปโภค	2,992,000.00	3,794,666.14	127
ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	85,390,000.00	82,615,115.03	97
รวม	257,850,825.00	238,827,588.58	93

เปรียบเทียบเงินงบประมาณที่กองอาหารสัตว์ได้รับและใช้ไปในปีงบประมาณ 2540 กองอาหารสัตว์ใช้เงินในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำมากที่สุดเป็นเงิน 91,044,954.49 บาท คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาเป็นหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างเป็นเงิน 82,615,115.03 บาท คิดเป็นร้อยละ 35 หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุเป็นเงิน 34,427,395.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 หมวดค่าจ้างชั่วคราวเป็นเงิน 26,945,457.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 11 และหมวดค่าสาธารณูปโภคเป็นเงิน 3,794,666.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 2 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2540 ของกองอาหารสัตว์จำแนกตามหมวดรายจ่าย

เมื่อจำแนกเงินงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่กองอาหารสัตว์ได้รับโดยแบ่งหน่วยงานออกเป็นภาคต่าง ๆ ปรากฏว่า ในส่วนกองอาหารสัตว์ใช้เงินไปทั้งสิ้น 10,946,550.34 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.75 ภาคกลางใช้เงิน 46,892,530.83 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.38 ภาคเหนือใช้เงิน 37,967,845.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.50 ภาคใต้ใช้เงิน 36,880,030.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.03 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เงิน 97,312,728.35 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.30 ดังตารางที่ 7 - 11

ส่วนงานคั่นคว่ำและวิจัยการผลิตสัตว์นั้นส่วนกลางกองอาหารสัตว์ใช้เงินไปทั้งสิ้น 735,361.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.32 ภาคกลางใช้เงินไป 1,459,899.85 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.53 ภาคเหนือใช้เงินไป 264,117.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.99 ภาคใต้ใช้เงินไป 901,531.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.21 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เงินไป 5,466,991.07 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.92 ดังตารางที่ 12-16

ตารางที่ 9 การใช้เงินงบประมาณปี 2540 งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ (ไม่เขตภาคเหนือ)

หน่วยงาน	งบอุดหนุน	งบกลาง งบกลาง	งบกลาง งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง
1. ศูนย์ฯ ลำปาง	1,681,925.00	2,011,125.00	528,762.50	24,200.00	329,280.34	640,385.46	86,912.72	1,555,290.00	627,017.00	7,484,898.02
2. สถานีฯ เพชรบูรณ์	831,967.33	1,821,840.00	585,598.20	-	124,200.79	607,268.10	137,212.29	1,350,700.00	1,580,000.00	7,038,786.71
3. สถานีฯ แพร่	967,620.00	1,573,800.00	472,362.50	-	179,180.70	503,759.22	69,699.08	921,500.00	1,411,000.00	6,098,921.50
4. สถานีฯ เชียงราย	-	-	644,506.20	-	113,250.50	196,048.79	13,089.78	5,011,000.00	2,546,422.00	8,524,317.27
5. สถานีฯ สุโขทัย	699,651.80	1,652,548.39	585,401.33	-	277,932.57	468,045.97	96,197.80	910,000.00	2,280,000.00	6,969,777.86
6. สถานีฯ พิจิตร	500,404.25	-	722,876.50	-	231,403.54	261,674.09	60,885.95	73,900.00	-	1,851,144.33
รวม	4,681,568.3	7,059,313.39	3,539,507.23	24,200.00	1,255,248.44	2,677,181.63	463,997.62	9,822,390	8,444,439	37,967,845.69

ตารางที่ 10 การใช้เงินงบประมาณปี 2540 งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ (ไม่เขตภาคใต้)

ประเภทงาน	งบอุดหนุน	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง	งบอุดหนุน งบกลาง
1. ศูนย์ฯ นราธิวาส	1,327,200.00	1,418,760.00	755,736.00	22,800.00	266,946.54	629,359.03	86,410.64	2,282,888.80	1,513,600.00	8,303,701.01
2. ศูนย์ฯ นครศรีธรรมราช	1,325,469.58	-	1,466,596.31	30,000.00	574,280.23	600,737.27	102,345.69	1,841,696.00	848,800.00	6,789,925.08
3. สถานีฯ ชุมพร	1,052,320.00	1,744,320.00	868,863.55	8,800.00	206,424.63	623,431.61	75,981.93	1,844,600.00	680,000.00	7,104,741.72
4. สถานีฯ ตรัง	607,200.00	847,613.55	642,412.90	-	182,922.47	544,597.14	107,189.35	1,018,000.00	-	3,949,935.41
5. สถานีฯ สตูล	916,382.39	1,727,760.00	812,180.00	-	204,005.94	564,913.13	78,255.89	1,194,500.00	368,800.00	5,866,797.35
6. สถานีฯ สุราษฎร์ธานี	-	-	795,141.61	35,400.00	174,007.96	287,590.36	28,000.00	603,000.00	-	1,923,139.93
7. สถานีฯ พัทลุง	-	-	890,806.71	-	90,010.00	525,887.95	66,096.65	629,600.00	739,389.00	2,941,790.31
รวม	5,228,571.97	5,738,453.55	6,231,737.08	97,000.00	1,698,597.77	3,776,516.49	544,280.15	9,414,284.80	4,150,589.00	36,880,030.81

ตารางที่ 16 การใช้เงินงบประมาณปี 2540 งานค้นคว้าและวิจัยทางสัตวบาล (ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ประเภทงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าจ้าง เหมาจ่าย	ค่าตอบแทน	ค่าวิทยากร	ค่าวัสดุ	ค่าเช่ารถ ส่วนตัว	ค่าตอบแทน ผู้ฝึก	ค่าวิทยากร อื่น	ค่าวัสดุ อื่น	รวม
ศูนย์ฯ ขอนแก่น	-	-	-	-	21,600.00	194,648.50	183,232.23	366,035.19	164,916.28	-	-	930,432.20
2.ศูนย์ฯ ปากช่อง	-	-	-	-	115,500.00	178,071.75	172,764.25	1,128,774.05	141,448.82	-	-	4,536,558.87
รวม	-	-	-	-	137,100.00	372,720.25	355,996.48	1,494,809.24	306,365.10	-	-	5,466,991.07

ผลการปฏิบัติงานของ
กองอาหารสัตว์
ปีงบประมาณ 2540

สรุปผลการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปของส่วนกลาง กองอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2540

กองอาหารสัตว์เฉพาะในส่วนกลาง มีผลการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปปีงบประมาณ 2540 ดังตารางที่ 17 จำแนกตามชนิดงานที่ปฏิบัติได้ ดังนี้

1. **งานสารบรรณ** ลงทะเบียนรับ-ส่งหนังสือ จัดพิมพ์หนังสือ รายงาน บันทึก
2. **งานแผนงานและประเมินผล** จัดทำแผนงานประจำปี แผนงานประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน สถิติผลการปฏิบัติงาน จัดทำรายงานผลการวิจัยและรายงานประจำปี
3. **งานการเงินและงบประมาณ** จัดทำงบประมาณประจำปี จัดสรรเงิน โอนเงิน รายงานการใช้จ่ายงบประมาณและตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่าย
4. **งานพัสดุ** จัดซื้อและควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ ตรวจสอบพัสดุประจำปี จัดทำทะเบียนรับจ่ายพัสดุ
5. **งานโรเนียวและถ่ายเอกสาร** โรเนียวเอกสาร ถ่ายเอกสาร

ตารางที่ 17 ผลปฏิบัติงานบริหารทั่วไป (เฉพาะในส่วนกลาง กองอาหารสัตว์)

รายการ	หน่วย	ผลงาน
1. งานสารบรรณ		
1.1 ลงทะเบียนรับหนังสือ	เรื่อง	16,445
1.2 ลงทะเบียนส่งหนังสือ	เรื่อง	4,162
1.3 จัดพิมพ์หนังสือ รายงาน โครงการวิจัย	หน้า	4,630
1.4 บันทึก ครุฑ	หน้า	12,480
2. งานแผนงาน/ประเมินผล		
2.1 จัดทำแผนงานการปฏิบัติงาน	แผนงาน	2
2.2 จัดทำผลงาน/รายงานประจำเดือน	รายงาน	24
2.3 จัดทำสถิติผลการปฏิบัติงาน	รายงาน	24
2.4 จัดทำรายงานผลงานวิจัยและรายงานประจำปี	เรื่อง/เล่ม	2/700
3. งานการเงิน/งบประมาณ		
3.1 จัดทำงบประมาณประจำปี	หน่วยงาน	33
3.2 จัดสรรเงินให้หน่วยงานต่าง ๆ	หน่วยงาน	33
3.3 โอนเงินงบประมาณเบิกจ่ายส่วนภูมิภาค	ครั้ง/หน่วยงาน	135/33
3.4 จัดทำรายงานแสดงรายจ่ายเงินงบประมาณประจำเดือน	รายงาน	12
3.5 ตรวจสอบหลักฐานเบิกจ่ายพัสดุ	ฉบับ	124
4. งานพัสดุ		
4.1 การจัดซื้อและควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ	เรื่อง	124
4.2 การตรวจสอบพัสดุประจำปี	ครั้ง	1
4.3 จัดทำทะเบียนรับจ่ายพัสดุ	รายการ	150
5. ถ่ายเอกสาร		
5.1 ใว้เนียบเอกสาร	แผ่น	48,750
6. การจำหน่าย		
6.1 จำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	กก./บาท	20/1,200

ผลการปฏิบัติงานผลิตภัณฑ์พืช
อาหารสัตว์และเสบียงสัตว์

การผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และเลี้ยงอาหารสัตว์

จากสภาวะของการเลี้ยงสัตว์ในปัจจุบันจะเห็นว่าปริมาณของโคนม - โคน้ำมีเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาด้านผลผลิตและคุณภาพของอาหารสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชอาหารสัตว์ ซึ่งถือเป็นอาหารหลักของการเลี้ยง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ใหม่ ๆ ที่สามารถให้ผลผลิตและมีคุณค่าทางอาหารสูงเข้ามาเพื่อปลูกทดแทน

แนวนโยบายของกรมปศุสัตว์โดยกองอาหารสัตว์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (ปี 2540 - 2544) ในด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์นั้นจะเน้นการผลิตเมล็ดพันธุ์โดยเกษตรกรเป็นจุดสำคัญ กล่าวคือ จะลดการผลิตเมล็ดพันธุ์ภายในศูนย์/สถานี ลงปีละ 20 ตัน และเพิ่มการผลิตโดยเกษตรกรขึ้นทดแทน โดยจะเริ่มดำเนินการในปี 2541 (ตารางที่ 18) และเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 8 ศูนย์/สถานี จะทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ขยาย (Registered Seed) เพียงอย่างเดียวในขณะที่เกษตรกรจะทำการผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย (Commercial Seed)

ตารางที่ 18 การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ตามแผนฯ 8 กองอาหารสัตว์

ปีงบประมาณ \ กิจกรรม	2540	2541	2542	2543	2544
เป้าหมายการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	200	200	200	200	200
1. ผลิตในศูนย์/สถานีอาหารสัตว์	200	180	160	140	120
1.1 เมล็ดพันธุ์หญ้า	170	150	130	95	70
1.1.1 พันธุ์ขยาย (RS)	10	25	40	60	70
1.1.2 พันธุ์จำหน่าย (CS)	160	125	90	35	-
1.2 เมล็ดพันธุ์ถั่ว	30	30	30	45	50
1.2.1 พันธุ์ขยาย (RS)	10	15	20	40	50
1.2.2 พันธุ์จำหน่าย (CS)	20	15	10	5	-
2. ผลิตโดยเกษตรกร	-	20	40	60	80
2.1 เมล็ดพันธุ์หญ้า (CS)	-	10	20	35	50
2.2 เมล็ดพันธุ์ถั่ว (CS)	-	10	20	25	30

การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในอนาคตจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาพันธุ์พืชชนิดใหม่เข้ามาเพื่อทดแทนพันธุ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งพันธุ์พืชอาหารสัตว์เหล่านี้ได้ผ่านการคัดเลือกแล้วว่าสามารถที่จะให้ผลผลิตและคุณค่าทางอาหารสูงหรือเหมาะสมกับพื้นที่เฉพาะเช่น หน่อต้นเค็มหรือน้ำท่วมขัง ดังนั้นในปี 2540 ที่ผ่านมากองอาหารสัตว์ จึงได้กำหนดการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1 กำหนดให้ศูนย์/สถานอาหารสัตว์ รับผิดชอบในการผลิตเมล็ดพันธุ์ขยาย (Registered Seed) ซึ่งเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กองอาหารสัตว์กำหนดและจะนำเอาเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้นี้ไปส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์จำหน่าย (Commercial Seed) ต่อไป ทั้งนี้ก็ยังคงผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่ายภายในศูนย์/สถานีอยู่ด้วย แต่จะลดปริมาณการผลิตลงไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เกษตรกรผลิตทดแทนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2. เกษตรกรจะทำหน้าที่ผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย (Commercial Seed) โดยจะผลิตจากเมล็ดพันธุ์ขยายที่รับมาจากศูนย์/สถานีฯ ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ โดยศูนย์/สถานอาหารสัตว์จะทำหน้าที่ให้การบริการทางวิชาการเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

สำหรับการผลิตหน่อพันธุ์และเสปียงสัตว์เพื่อบริการเกษตรกรทั้งในรูปจำหน่าย, แจก และสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร เมื่อเกิดภัยธรรมชาติเช่น เกิดอุทกภัย หรือภาวะภัยแล้ง เป็นต้น นอกจากนั้นยังสำรวจไว้ใช้สำหรับงานวิจัย และสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกรมปศุสัตว์ รวมทั้งหน่วยงานราชการอื่น ซึ่งในปัจจุบันกองอาหารสัตว์ได้เน้นถึงการผลิตหญ้าแห้งคุณภาพดีและการผลิตหญ้าหมักในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น แบบห่อหรือบ่อหมัก, การหมักในถุงพลาสติก และการหมักแบบห่อด้วยพลาสติก (Wrapping) เป็นต้น ซึ่งในปี 2541 กองอาหารสัตว์จะเน้นให้ทุกศูนย์/สถานีฯ ดำเนินการสาธิตและขยายผลให้แก่เกษตรกรผู้สนใจสำรวจอาหารไว้ใช้ในยามขาดแคลนต่อไป

สรุปผลการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2540 โดยแยกเป็นแต่ละกิจกรรมต่อไปนี้

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงอาหารสัตว์ภายในศูนย์ฯ/สถานีฯ ในปี 2540 นี้ถึงแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากสภาวะภูมิอากาศที่แปรปรวนอยู่บ้าง แต่ผลการผลิตก็เป็นที่น่าพอใจ (ตารางที่ 19) และจากผลการดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ขยาย (Registered Seed) พบว่ามีพืชพันธุ์ใหม่อยู่หลายชนิดที่มีศักยภาพ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ได้เป็นอย่างดี เช่น หญ้าอะตราตัม ซึ่งเป็นพันธุ์ที่สามารถให้ผลผลิตและทนต่อสภาพน้ำท่วมขังได้ หรือหญ้าไรด์ส์, กรีนแพนิก ที่เหมาะสมสำหรับการทำหญ้าแห้งคุณภาพ และยังพบพืชตระกูลถั่วอีกหลายชนิด เช่น ถั่วคาวาลเคต, ถั่วบันดี และท่าพระสไตโล ซึ่งเป็นถั่วที่มีเปอร์เซ็นต์ความออกของเมล็ดสูงให้ผลผลิต และคุณภาพทางอาหารสูงเหมาะสำหรับทำเสบียงสัตว์ ในรูปหญ้าผสมถั่วหรือทำเป็นถั่วอัดก้อน (Cuber) ได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 19 ผลการปฏิบัติงานผลิตเมล็ดพันธุ์และเสบียงสัตว์ (ผลิตในศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์)

กิจกรรม	หน่วยวัด	แผนการ ปฏิบัติงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	%
1. ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	ตัน	200	193.057	97
1.1 เมล็ดพันธุ์หญ้า	ตัน	170	165.943	98
- พันธุ์ขยาย (Registered Seed)	ตัน	10	12.308	123
- พันธุ์จำหน่าย (Commercial Seed)	ตัน	160	153.635	96
1.2 เมล็ดพันธุ์ถั่ว	ตัน	30	27.114	90
- พันธุ์ขยาย (Registered Seed)	ตัน	10	8.231	82
- พันธุ์จำหน่าย (Commercial Seed)	ตัน	20	18.883	94
2. ผลิตเสบียงสัตว์	ตัน	13,600	14,410.620	106
- หญ้าแห้ง	ตัน	10,000	9,631.670	94
- หญ้าสด	ตัน	1,800	3,468.570	193
- หญ้าหมัก	ตัน	1,800	1,580.380	88
3. ผลิตหน่อพันธุ์	ตัน	1,800	1,694.000	94

2 ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยเกษตรกร เพื่อสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของกองส่งเสริมการปศุสัตว์ และกองแผนงาน รวมผลิตได้ 227 ตัน ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยเกษตรกร

กิจกรรม	หน่วยวัด	แผนการ ปฏิบัติงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	%
1. การผลิตเมล็ดพันธุ์โดยเกษตรกร	ก.ก	256,835	227,619	89
1.1 เมล็ดพันธุ์หญ้า	ก.ก	163,335	163,335	100
1.2 เมล็ดพันธุ์ถั่ว	ก.ก	93,500	64,284	69

ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วไม่ได้ตามเป้าหมายเนื่องมาจากในปี 2540 เกิดสภาวะแห้งแล้ง ขณะที่ปลูกและฝนตกในช่วงเก็บเมล็ดพันธุ์ แต่ทางกองอาหารสัตว์ได้แก้ปัญหาโดยใช้เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตในศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์สนับสนุนทดแทนในส่วนที่ขาดเป้าหมายได้ทั้งหมด

3. การทำความสะอาดและบรรจุเมล็ดพันธุ์ในปี 2540 ศูนย์ฯ/สถานีที่เป็นแหล่งทำความสะอาดและบรรจุเมล็ดพันธุ์จำนวน 6 แห่ง(ศูนย์ฯขอนแก่น,ปากช่อง,นครศรีธรรมราช,นราธิวาส,สถานีฯเชียงใหม่และสถานีทุ่งกุลาร้องไห้) ทำความสะอาดและบรรจุเมล็ดพันธุ์ได้ทั้งสิ้น 420 ตัน ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการทำความสะอาดและบรรจุเมล็ดพันธุ์ปี 2540

ชนิด/ชั้นเมล็ดพันธุ์	หน่วยวัด	แผนการ ปฏิบัติงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	%
1. เมล็ดพันธุ์หญ้า	ก.ก	333,335	329,278	99
- พันธุ์ขยาย (RS)	ก.ก	10,000	12,308	123
- พันธุ์จำหน่าย (CS)	ก.ก	323,335	316,970	98
2. เมล็ดพันธุ์ถั่ว	ก.ก	123,500	91,398	74
- พันธุ์ขยาย (RS)	ก.ก	10,000	8,231	82
- พันธุ์จำหน่าย (CS)	ก.ก	113,500	83,167	73
รวมหญ้าและถั่ว	ก.ก	456,835	420,676	92

4. การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ในปี 2540 ศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ที่เป็นแหล่งตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (จำนวน 9 แห่ง) ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์จำนวน 2,793 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 7,487 รายการ

5. การจำหน่าย, แจกเมล็ดพันธุ์ ในปี 2540 กรมปศุสัตว์โดยกองอาหารสัตว์ได้นำเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ผลิตโดยศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ และผลิตโดยเกษตรกรในปี 2540 รวมกับเมล็ดพันธุ์ฯ คงเหลือที่เก็บรักษาไว้ในคลังสำรองเมล็ดพันธุ์ฯของกองอาหารสัตว์จำหน่าย, แจกให้เกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 สนับสนุนศูนย์ฯ/สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์	78,730 ก.ก
5.2 ใช้เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ และเลี้ยงสัตว์ ในศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์	67,277 ก.ก
5.3 จำหน่าย/แจกเกษตรกรและหน่วยงานราชการอื่น	105,017 ก.ก
5.4 จำหน่ายแก่เกษตรกรและผู้สนใจโดยศูนย์ฯ/ สถานีอาหารสัตว์ (เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 2,454,520 บาท)	46,078 ก.ก

5.5 จ่ายตามแผนงาน/โครงการของกองแผนงานและกองส่งเสริมการปศุสัตว์ กองอาหารสัตว์ได้จ่ายเมล็ดพันธุ์ให้กองส่งเสริมการปศุสัตว์และกองแผนงานตามแผนงานโครงการต่าง ๆ (ตารางที่ 22) ครอบคลุมเป้าหมายยกเว้นโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและโครงการส่งเสริมปศุสัตว์เพื่อการส่งออกเนื่องจากได้มีการปรับเปลี่ยน-ลดจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯเพื่อให้ได้เกษตรกรตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร จึงจำเป็นต้องปรับแผนการจ่ายเมล็ดพันธุ์ตามไปด้วย ทำให้การจ่ายเมล็ดพันธุ์ในโครงการดังกล่าวไม่เป็นไปตามเป้าหมายเดิมที่วางไว้ในปีงบประมาณ 2540 สำหรับเมล็ดพันธุ์ที่เหลือจ่ายกองอาหารสัตว์ได้เก็บรวบรวมไว้ในคลังสำรองเมล็ดพันธุ์เพื่อรักษาคุณภาพเตรียมไว้ในฤดูการปลูกปี 2541 ต่อไป

ตารางที่ 22 การจ่ายเมล็ดพันธุ์ตามแผนงาน/โครงการของกองแผนงานและกองส่งเสริมการปลูกสัตว์

งาน/โครงการ	เป้าหมาย (ก.ก)	ผลการดำเนินงาน (ก.ก)	คิดเป็น %
1. กองแผนงาน			
1.1 โครงการตามพระราชดำริ	5,000	5,000	100
1.2 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ดี	6,250	6,250	100
รวม	11,250	11,250	100
2. กองส่งเสริมการปลูกสัตว์			
2.1 งานส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	51,500	51,500	100
2.2 โครงการ คปร. (โคเนื้อ)	80,000	80,226	100.3
2.3 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม	24,000	21,605	90
2.4 โครงการส่งเสริมปลูกสัตว์เพื่อการส่งออก	90,000	54,000	60
รวม	245,500	207,331	84.5

6. การจำหน่าย,จ่าย,แจก สเปียงสัตว์

6.1 การจ่ายสเปียงสัตว์ของศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ ในทุกกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายหรือให้บริการแก่เกษตรกร, การสนับสนุนโครงการพิเศษต่าง ๆ และงานวิจัยตลอดจนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ดังนี้คือ หญ้าแห้ง ในปีงบประมาณ 2540 มีอยู่ทั้งสิ้น 13,203.4 ตัน ประกอบด้วยหญ้าแห้ง คงเหลือยอดยกมาของปี 2539 จำนวน 3,841.7 ตัน และผลิตได้ในปี 2540 จำนวน 9,361.7 ตัน รวมจ่ายไปทั้งสิ้น 8,702.2 ตัน ซึ่งยังคงมีหญ้าแห้งคงเหลือยกยอดไปใช้ในปีงบประมาณ 2541 อีกจำนวน 4,501 ตัน (ตารางที่ 23) สำหรับหญ้าสด และหญ้าหมักได้แจกจ่ายไปจำนวน 2,593 ตัน และ 943 ตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 24)

6.2 รายละเอียดเฉพาะการจ่ายสเปียงสัตว์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ในปี 2540 แยกเป็นรายเขต และจังหวัด รวมทั้งสิ้น 7,090 ตัน ประกอบด้วยหญ้าแห้ง จำนวน 5,163 ตัน ,หญ้าสด จำนวน 1,309 ตัน และหญ้าหมัก จำนวน 618 ตัน (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 23 สรุปผลการจำหน่ายจ่าย/แจก หน่วยงาน - ฟางแห้ง ปี 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540)

หน่วย: กิโลกรัม

เขต	รายการผลการจำหน่ายจ่าย/แจก ตามโครงการกิจกรรม				รวมจำหน่าย/ จ่าย/แจก/ (ก+ข+ค+ง)	สถานะ หน่วยงาน คงเหลือ
	ก. ขาย	ข. ฝากขาย	ค. โครงการพิเศษ	ง. จำหน่าย (ขาย)		
1	33,600	797,160	101,500	-	932,260	39,100
2	-	3,000	58,265	-	61,265	30,520
3	236,025	428,005	674,445	13,740	1,352,215	834,975
4	123,930	1,361,640	1,097,470	8,960	2,592,000	1,498,510
5	246,774	74,830	235,390	68,400	625,394	18,090
6	35,910	56,125	177,600	-	269,635	348,710
7	47,475	560,055	235,520	2,550	845,600	399,505
8	28,020	488,380	247,220	-	763,620	47,030
9	128,365	513,690	413,370	204,750	1,260,175	1,284,795
รวม	880,099	4,282,885	3,240,780	298,400	8,702,164	4,501,235
%	10.11	49.22	37.24	3.43	100.00	

หมายเหตุ - ขายฟางแห้ง จำนวน 298,400 ก.ก. ละ 1.25 บาท

เป็นเงิน = 373,000 บาท

ยอดยกมาปี 39	3,841,739
ผลิตได้ในปี 40	9,361,665
รวม	13,203,404
จำหน่าย/จ่าย/แจก	8,702,164
คงเหลือ ปี 40	4,501,235

ตารางที่ 24 สรุปผลการจำหน่าย/จ่าย/แจก หนี้สูญ ปี 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540)

หน่วย: ล้านบาท

เขต	จำหน่าย/จ่าย/แจกหนี้สูญ				จำหน่าย/จ่าย/แจกหนี้สูญ			
	เบี่ยงเบน	รายการ	ขาย	รวม	เบี่ยงเบน	รายการ	รวม	คงเหลือ
1	90,000	-	-	90,000	42,000	-	42,000	318,000
2	46,500	-	-	46,500	63,460	118,685	182,145	177,855
3	539,900	200,000	14,800	754,700	-	-	-	300,000
4	309,570	18,000	-	327,570	-	-	-	-
5	2,700	6,500	-	9,200	-	-	-	-
6	192,150	4,000	-	196,150	-	-	-	-
7	143,600	1,000	-	144,600	30,240	173,520	203,760	-
8	387,600	140,000	-	527,600	515,060	-	515,060	192,300
9	487,370	10,000	-	497,370	-	-	-	-
รวม	2,199,390	379,500	14,800	2,593,690	650,760	292,205	942,965	988,155
%	84.8	14.63	0.57	100	69.01	30.99	100	

ตารางที่ 25 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ หน้าแห้ง หน้าสด และหน้าหมักระหว่างเดือน
ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540 จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	หน้าแห้ง (ก.ก)	หน้าสด (ก.ก)	หน้าหมัก (ก.ก)	รวม
1. ชัยนาท	115,940	-	190,750	306,690
2. กรุงเทพฯ	18,310	-	18,473	36,783
3. นนทบุรี	60,750	-	5,670	66,420
4. ปทุมธานี	107,855	-	-	107,855
5. พระนครศรีอยุธยา	41,105	-	-	41,105
6. สทปบุรี	29,900	-	-	29,900
7. สระบุรี	72,565	-	6,750	79,315
8. สิงบุรี	8,000	-	-	8,000
9. อ่างทอง	297,000	-	-	297,000
รวมเขต 1	751,425	-	221,643	973,068
1. สระแก้ว	20,000	70,000	2,885	92,885
2. ฉะเชิงเทรา	18,300	-	-	18,300
3. ชลบุรี	37,270	-	-	37,270
4. ตราด	6,930	-	-	6,930
5. นครนายก	6,735	-	-	6,735
6. ปราจีนบุรี	45,750	-	-	45,750
7. ระยอง	12,645	-	-	12,645
8. สมุทรปราการ	-	-	-	-
9. จันทบุรี	21,840	-	-	21,840
รวมเขต 2	169,470	70,000	2,885	242,355
1. นครราชสีมา	76,250	-	63,465	139,715
2. ชัยภูมิ	8,250	-	-	8,250
3. บุรีรัมย์	111,450	125,413	53,847	290,710
4. ยโสธร	259,565	42,000	-	301,565
5. ร้อยเอ็ด	49,200	-	-	49,200

ตารางที่ 25 (ต่อ)

จังหวัด	หญ้าแห้ง (ก.ก)	หญ้าสด (ก.ก)	หญ้าหมัก (ก.ก)	รวม
7. สุรินทร์	15,000	-	-	15,000
8. อำนาจเจริญ	26,250	-	-	26,250
9. อุบลราชธานี	168,150	-	-	168,150
รวมเขต 3	805,815	167,413	117,312	1,090,540
1. ขอนแก่น	243,425	198,425	-	441,850
2. กาฬสินธุ์	-	-	-	-
3. นครพนม	226,180	51,030	-	277,210
4. มหาสารคาม	89,600	89,600	-	179,200
5. มุกดาหาร	76,000	21,000	-	97,000
6. เลย	16,500	16,500	-	33,000
7. สกลนคร	204,320	67,070	-	271,390
8. หนองคาย	13,500	2,250	-	15,750
9. หนองบัวลำภู	-	-	-	-
10. อุดรธานี	80,665	55,665	-	136,330
รวมเขต 4	950,190	501,540	-	1,451,730
1. ลำปาง	34,545	-	-	34,545
2. เชียงใหม่	30,750	-	-	30,750
3. น่าน	-	-	-	-
4. พะเยา	26,900	700	-	27,600
5.แพร่	18,390	5,700	-	24,090
6. แม่ฮ่องสอน	14,365	-	-	14,365
7. เชียงราย	67,350	-	-	67,350
8. ลำพูน	2,175	500	-	2,675
รวมเขต 5	194,475	6,900	-	201,375
1. สุโขทัย	194,925	-	-	194,925
2. ตาก	-	-	-	-
3. นครสวรรค์	82,315	-	-	82,315
4. พิจิตร	166,850	31,500	-	198,350

ตารางที่ 25 (ต่อ)

จังหวัด	หญ้าแห้ง (ก.ก)	หญ้าสด (ก.ก)	หญ้าหมัก (ก.ก)	รวม
5. พิษณุโลก	33,885	-	-	33,885
6. เพชรบูรณ์	6,125	1,264	-	7,389
7. กำแพงเพชร	-	-	-	-
8. อุตรดิตถ์	-	-	-	-
9. อุทัยธานี	71,360	-	-	71,360
รวมเขต 6	555,460	32,764	-	588,224
1. เพชรบุรี	133,200	69,000	61,800	264,000
2. นครปฐม	115,995	-	51,700	167,695
3. ประจวบคีรีขันธ์	133,490	114,000	-	227,490
4. กาญจนบุรี	20,880	-	-	20,880
5. ราชบุรี	122,690	-	84,520	207,210
6. สมุทรสงคราม	1,500	-	-	1,500
7. สมุทรสาคร	22,500	-	-	22,500
8. สุพรรณบุรี	77,275	-	-	77,275
รวมเขต 7	607,530	183,000	198,020	988,550
1. นครศรีธรรมราช	20,115	8,250	-	28,365
2. ชุมพร	183,000	17,500	-	200,500
3. กระบี่	9,750	-	-	9,750
4. พังงา	83,970	-	-	83,970
5. ภูเก็ต	-	-	-	-
6. ระนอง	-	-	-	-
7. สุราษฎร์ธานี	197,625	101,000	69,000	367,625
รวมเขต 8	494,460	126,750	69,000	690,210
1. นราธิวาส	139,539	45,320	2,000	186,859
2. ตรัง	117,655	46,000	4,000	167,655
3. ยะลา	9,000	-	-	9,000

ตารางที่ 25 (ต่อ)

จังหวัด	หญ้าแห้ง (ก.ก)	หญ้าสด (ก.ก)	หญ้าหมัก (ก.ก)	รวม
4. ปัตตานี	12,000	-	-	12,000
5. พัทลุง	155,410	112,072	3,300	270,782
6. สงขลา	108,430	-	-	108,430
7. สตูล	92,125	17,400	-	109,525
รวมเขต 9	634,159	220,792	9,300	864,251
รวมทั้งสิ้น	5,162,984	1,309,159	618,160	7,090,303

การถ่ายทอดเทคโนโลยี
อาหารสัตว์

หมู่บ้านถ่ายทอดเทคโนโลยี

แปลงทดสอบพันธุ์

สาธิตการทำน้ำหมัก

แปลงสาธิต

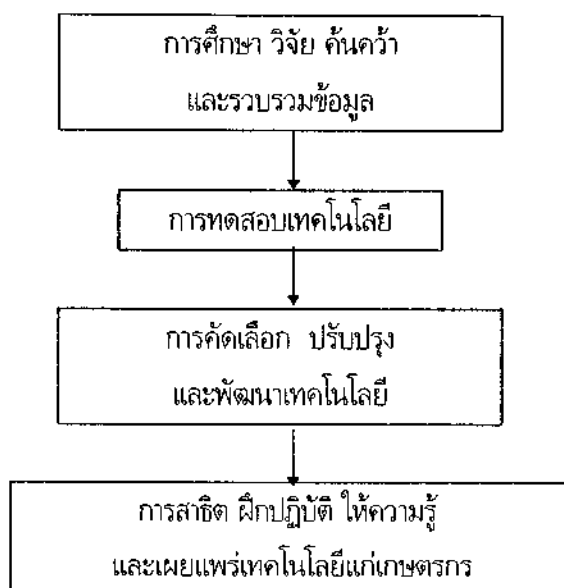
โคเนื้อสาธิต

การถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์

การถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ เป็นกระบวนการเผยแพร่ความรู้ เทคนิค และวิธีการปฏิบัติ ที่ได้จากการศึกษา วิจัย ทดสอบและทดลองปฏิบัติแล้วนำไปสู่เกษตรกรเป้าหมาย โดยหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานอาหารสัตว์ 24 แห่ง ดำเนินการ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

การถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ โดยการนำผลการวิจัยด้านอาหารสัตว์ มาทำการทดสอบพัฒนาให้มีรูปแบบและวิธีการที่ง่าย ไม่สลับซับซ้อนแล้วเผยแพร่ไปสู่เกษตรกร สามารถแก้ปัญหาด้านอาหารสัตว์แก่เกษตรกร เพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิตสัตว์

โครงสร้างการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์และผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2540 มีดังนี้

1. จัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ และเป็นศูนย์กลางสาธิตเผยแพร่เทคโนโลยีอาหารสัตว์ มีการดำเนินการกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างเป็นการบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร การคัดเลือกเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาและสนับสนุนการผลิตสัตว์ของเกษตรกร

การดำเนินการปีงบประมาณ 2540 จัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ 32 แห่ง เป็นหมู่บ้านที่มีการเลี้ยงสัตว์หนาแน่น ปัญหาหลักของเกษตรกร คือ

- ขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
- ขาดพันธุ์และเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์
- ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ และเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ไม่ตรงตามฤดูปลูก
- ขาดความเข้าใจในการจัดการและการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์
- ขาดความเข้าใจในการผลิตเสบียงสัตว์
- ขาดความเข้าใจในการผลิตและการให้อาหารข้น

เทคโนโลยีอาหารสัตว์ ที่ศูนย์และสถานีอาหารสัตว์ถ่ายทอดให้เกษตรกรแต่ละแห่งแตกต่างกัน ขึ้นกับความต้องการและสอดคล้องกับปัญหาเกษตรกร การถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ในหมู่บ้านหลัก ได้แก่

- ฝึกวิชาการปลูกพืชอาหารสัตว์พันธุ์ใหม่ที่ให้ผลผลิตสูง
- สาธิตระบบการจัดการและการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์
- สาธิตการจัดทำแปลงหญ้าผสมถั่ว
- สาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่เฉพาะ
- สาธิตการทำหญ้าหมัก
- สาธิตการทำฟางปรุงแต่ง

ปัจจุบันเกษตรกรในหมู่บ้านหลักฯ มีความเข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ได้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีและเป็นจุดเชื่อมขบวนงานด้านอาหารสัตว์

2. ทดสอบและสาธิตการเลี้ยงโคเนื้อ เพื่อศึกษาระบบการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการใช้ประโยชน์ให้สามารถเลี้ยงโคเนื้อได้ตลอดปี การทดสอบดำเนินการในศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์ โดยกำหนดขนาดพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค เลือกปลูกพืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพ จัดการดูแลใช้ประโยชน์ สรรองเสบียงสัตว์ และจัดบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลเพื่อเผยแพร่และใช้เป็นต้นแบบพัฒนาไปสู่เกษตรกรรายย่อย

การดำเนินการปีงบประมาณ 2540 สรุปได้ดังนี้

2.1 ศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์ ดำเนินการทดสอบและสาธิตการเลี้ยงโคเนื้อ 32 แห่งจำนวนโคเนื้อ 88 ตัว

2.2 พันธุ์โคเนื้อที่เลี้ยงทดสอบและสาธิต ได้แก่

พันธุ์กบินทร์บุรี	จำนวน 33 ตัว
พันธุ์ตาก	จำนวน 44 ตัว
พันธุ์ผสมบรรพ์มันพื้นเมือง	จำนวน 11 ตัว

2.3 การผลิตพืชอาหารสัตว์ แต่ละศูนย์/สถานีฯ คัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เลือกปลูกเลี้ยงโคเนื้อได้แก่

หญ้าอมริซัส	จำนวน 3 แห่ง
- หญ้าลูซี่	จำนวน 13 แห่ง
- หญ้ากินนีสีม่วง	จำนวน 7 แห่ง
- หญ้าฟลิแคพูลัม	จำนวน 1 แห่ง
- หญ้าอะตราดัม	จำนวน 3 แห่ง
- แปลงหญ้าผสมถั่ว	จำนวน 3 แห่ง
- อื่น ๆ	จำนวน 2 แห่ง

2.4 การใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้มีพืชอาหารสัตว์เพียงพอตลอดปี และใช้พืชอาหารสัตว์ที่อยู่ในระยะมีคุณค่าทางอาหารสูงที่สุด มีการจัดการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์ดังนี้

กำหนดขนาดแปลงพืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสม มีการปรับอัตราพื้นที่แปลงพืชอาหารสัตว์ต่อโค 1 ตัว ตามระดับผลผลิตพืชอาหารสัตว์แต่ละพันธุ์แต่ละแห่ง ส่วนใหญ่ใช้เนื้อที่ 2 ไร่ต่อโค 1 ตัว และพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำใช้เนื้อที่ 3 ไร่ต่อโค 1 ตัว ในเขตชลประทานสามารถให้น้ำตลอดปีใช้เนื้อที่ 1 ไร่ต่อโค 1 ตัว

- แบ่งแปลงพืชอาหารสัตว์เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งใช้ตัดเกี่ยวหญ้าสดเลี้ยงโคประจำวัน ส่วนหนึ่งใช้ตัดเกี่ยวผลิตหญ้าแห้งหรือหญ้าหมักสำหรับเลี้ยงโคในฤดูแล้ง

- ต้องมีการผลิตเสบียงสัตว์ เนื่องจากปริมาณหญ้าสดที่ผลิตได้จะสูงในฤดูฝน มีหญ้าสดเหลือ ส่วนในฤดูแล้งหญ้าจะงักการเจริญเติบโตไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์

- การจัดการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์ สามารถกำหนดพื้นที่สำหรับผลิตพืชอาหารสัตว์ได้ถูกต้อง ตัดเกี่ยวหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์แต่ละวันได้พอดีกับความต้องการ และเก็บหญ้าที่เหลือไว้เป็นเสบียงสัตว์ทำให้โคเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี

3. การทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อศึกษาเทคนิค วิธีการ และปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเผยแพร่ไปสู่เกษตรกร

การดำเนินงานปีงบประมาณ 2540 สามารถสรุปผลการทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์แล้วดังนี้

3.1 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้าอะตราดัมเปรียบเทียบการตัดช่อดอกและไม่ตัด

ช่อดอก

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ ปี 2540

ผลการทดสอบ การตัดในพญาอะตราดัมสูง 75 เซนติเมตรก่อนออกดอกได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ต่อไร่ สูงกว่าการไม่ตัด ใบ (138.34 กิโลกรัมต่อไร่และ 103 กิโลกรัมต่อไร่) เนื่องจากการตัดทำให้ช่อดอกสม่ำเสมอสูงคลุมช่อดอกง่ายและดอกพญาไม่ล้มไม่หัก นอกจากนั้นต้นทุนผลิตเมล็ดพันธุ์ต่อกิโลกรัมถูกกว่า (23.35 บาทต่อกิโลกรัม และ 30.09 บาทต่อกิโลกรัม) เนื่องจากสามารถรวบดอกพญา 2 กอใส่ถุงคลุมดอกถุงเดียวกันได้

3.2 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วควาลเคด เปรียบเทียบการกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานและการกำจัดวัชพืชโดยใช้ยากำจัดวัชพืช

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์หนองคาย

ผลการทดสอบ การกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงาน ทำให้เก็บผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วควาลเคดได้มากกว่าการกำจัดวัชพืชโดยใช้ยากำจัดวัชพืช (95 กิโลกรัมต่อไร่ และ 80 กิโลกรัมต่อไร่)

3.3 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์พญาอะตราดัมเปรียบเทียบการปลูกโดยใช้เมล็ดในเดือนพฤษภาคม และการปลูกโดยใช้เมล็ดในเดือนกรกฎาคม

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์สกลนคร

ผลการทดสอบ การปลูกพญาอะตราดัม โดยใช้เมล็ดในเดือนพฤษภาคมพญาออกดอก ติดเมล็ดและเก็บเกี่ยวเมล็ดได้ 37 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนการปลูกในเดือนกรกฎาคมล่าช้าฝนทิ้งช่วงพญาไม่ติดเมล็ดไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้

3.4 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์พญาอะตราดัม เปรียบเทียบการใส่ปุ๋ยขี้มั่วอัตรา 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ก่อนปลูกและไม่ใส่ปุ๋ยขี้มั่ว

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์พิจิตร

ผลการทดสอบ การใส่ปุ๋ยขี้มั่วอัตรา 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ก่อนปลูกพญาอะตราดัม ไม่ทำให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พญาอะตราดัมเพิ่มขึ้น และสถานีอาหารสัตว์พิจิตรไม่เหมาะสมสำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์พญาอะตราดัมเพราะเป็นที่ลุ่ม (ผลผลิต 4 กิโลกรัมต่อไร่ ทั้ง 2 วิธี)

3.5 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์พญาเซตาเรียเปรียบเทียบการใส่ปุ๋ยขี้มั่วอัตรา 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ก่อนปลูก และการไม่ใส่ปุ๋ยขี้มั่ว

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์พิจิตร

ผลการทดสอบ การใส่ปุ๋ยขี้มั่ว ไม่ทำให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พญาเซตาเรียเพิ่มขึ้น และผลผลิตต่ำกว่าการไม่ใส่ปุ๋ยขี้มั่วและสถานีอาหารสัตว์พิจิตรไม่เหมาะสมสำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์พญาเซตาเรียเพราะเป็นที่ลุ่ม (ผลผลิต 3.6 กิโลกรัมต่อไร่ และ 5.6 กิโลกรัมต่อไร่)

3.6 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์พญาทินนีสีม่วง เปรียบเทียบการตัดต้นพญาก่อนออกดอกและการไม่ตัด

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์เลย

ผลการทดสอบ การตัดต้นและใบหญ้ากินนีสีม่วงก่อนแทงช่อดอกทำให้สามารถเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์หญ้าได้มากกว่าการไม่ตัด (47 กิโลกรัมต่อไร่ และ 41 กิโลกรัมต่อไร่)

3.7 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วบัณฑิตเปรียบเทียบการปลูกระหว่างแถวและระหว่างต้น 100 x 50 เซนติเมตร และการปลูกโดยโรยเป็นแถวระยะห่างระหว่างแถว 100 เซนติเมตร

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์นครพนม

ผลการทดสอบ การปลูกถั่วบัณฑิตเป็นหลุม ระยะปลูกระหว่างแถวและระหว่างต้น 100 x 50 เซนติเมตร ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์สูงกว่าการหยอดเป็นแถว ระยะระหว่างแถว 100 เซนติเมตรเนื่องจากการเจริญเติบโตของต้นถั่วสม่ำเสมอ เข้าไปเก็บเมล็ดได้ง่าย (20 กิโลกรัมต่อไร่ และ 4.5 กิโลกรัมต่อไร่)

3.8 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้ากินนีสีม่วง เปรียบเทียบการตัดต้นหญ้าหลังปลูก 30 วัน 45 วัน และไม่ตัด

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์นครพนม

ผลการทดสอบ การตัดต้นหญ้ากินนีสีม่วงหลังปลูก 30 วัน และ 45 วัน ทำให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์แตกต่างกับการไม่ตัดน้อยมาก (72 กิโลกรัมต่อไร่ 70 กิโลกรัมต่อไร่ และ 69 กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ)

3.9 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้ากินนีสีม่วง เปรียบเทียบระยะปลูกแตกต่างกัน 3 ระยะ

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์บุรีรัมย์

ผลการทดสอบ การปลูกหญ้ากินนีสีม่วงระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถว 75 x 75 เซนติเมตร 100 x 100 เซนติเมตรและ 120 x 120 เซนติเมตร ทำให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์แตกต่างกันเล็กน้อย โดยระยะปลูก 120 x 120 เซนติเมตรได้ผลผลิตสูงที่สุด (40.5 กิโลกรัมต่อไร่ 41 กิโลกรัมต่อไร่ และ 44.5 กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ)

3.10 ทดสอบการผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้าฟลิแคทูลัม เปรียบเทียบการใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และไม่ใส่ปุ๋ยคอก

สถานที่ สถานีอาหารสัตว์สุทล

ผลการทดสอบ การใส่ปุ๋ยคอกก่อนปลูกหญ้าฟลิแคทูลัมอัตรา 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ต่ำกว่าการไม่ใส่ปุ๋ยคอก เนื่องจากการใส่ปุ๋ยคอกทำให้วัชพืชมากและการแทงช่อดอกของหญ้าฟลิแคทูลัมน้อยลง (37 กิโลกรัมต่อไร่ และ 47 กิโลกรัมต่อไร่)

4. การทดสอบพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์และศึกษาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูง และแนะนำเป็นพันธุ์ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในแต่ละพื้นที่

การดำเนินการปีงบประมาณ 2540 สามารถคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพแต่ละพื้นที่ คือเป็นพันธุ์ที่มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดี มีการเจริญเติบโตดีมีผลผลิตสูงและสามารถตัดเกี่ยวได้หลายครั้ง สรุปได้ดังนี้

4.1 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

- หญ้ากินนีสีม่วง
- หญ้าเนเปียร์ยักษ์
- หญ้าเนเปียร์แคระ
- ถั่วเวอร์นาไนส์โตโล

4.2 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงในสภาพพื้นที่ภาคกลาง (เขต 1 เขต 2 และ เขต 7)

- หญ้ากินนีสีม่วง
- หญ้าเฮมิลกินนี
- หญ้าอะตราดัม
- ถั่วเซอร์วาโตร
- ถั่วไมยรา

4.3 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงในสภาพพื้นที่ภาคเหนือ (เขต 5 เขต 6)

- หญ้าเนเปียร์แคระ เนเปียร์ยักษ์ และเนเปียร์ธรรมดา
- หญ้าขน
- ถั่วเซนโตร
- ถั่วเวอร์นาไนส์โตโล
- ถั่วไมยรา

4.4 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงในสภาพพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เขต 3 เขต 4)

- หญ้ากินนีสีม่วง
- หญ้าเนเปียร์แคระ
- หญ้าเนเปียร์ยักษ์
- หญ้าอะตราดัม
- ถั่วเวอร์นาไนส์โตโล
- ถั่วแกรมส์โตโล
- มะแฮะ

- กระถิน
- แคนฝรั่ง

4.5 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูงในสภาพพื้นที่ภาคใต้ (เขต 8 เขต 9)

- หญ้ากินนีสีม่วง
- หญ้าเนเปียร์ยักษ์
- หญ้าฟลิแคทูลัม
- ถั่วเซนโตร
- ถั่วเวอร์นาโนสไตโล

4.6 พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำทุกสภาพพื้นที่

- หญ้าแกตตันแพนิก
- หญ้าบาเฮีย
- หญ้าไวด์
- หญ้าบัฟเฟิล
- หญ้าโมลาส
- ถั่วทาร์นสวิลล์สไตโล
- ถั่วอัลฟัลฟา

5. การทำแปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์ เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปลูก การจัดการ และการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์ เจ้าหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ ประจำศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์ได้ออกไปสาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ของเกษตรกร เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติทุกขั้นตอน และสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ได้

การดำเนินการปีงบประมาณ 2540 ศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์จัดทำแปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกร 1,522 ราย เทคโนโลยีอาหารสัตว์ที่สาธิตได้แก่

- สาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์โดยใช้พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตสูง
- สาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ใหม่เปรียบเทียบกับพันธุ์เดิม
- สาธิตการปลูกหญ้าผสมถั่วอาหารสัตว์
- สาธิตการจัดการและใช้ประโยชน์แปลงหญ้าอาหารสัตว์ แปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์ส่วนใหญ่

อยู่ในหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์

6. การสาธิตการทำหญ้าหมักและฟางปรุงแต่ง เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรสำรวจเลี้ยงสัตว์ไว้ในยามขาดแคลน และปรับปรุงคุณภาพฟางข้าวให้มีคุณค่าทางอาหารสูงขึ้น ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ดำเนินการสาธิตการทำหญ้าหมักและฟางหมักแก่เกษตรกร 1,917 ราย

การดำเนินงานปีงบประมาณ 2540 ดำเนินการสาธิตการทำหมักมากกว่าฟางปรงแต่ง เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เกษตรกรมีความสนใจ และสามารถใช้ประโยชน์ได้ดี นอกจากนั้นศูนย์วิจัย และสถานีอาหารสัตว์ ได้พัฒนารูปแบบการทำหมักให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบการผลิตของ เกษตรกรรายย่อย

เทคโนโลยีการทำหมัก ที่เกษตรกรยอมรับได้แก่

- การทำหมักใช้ถุงพลาสติกขนาดเล็ก ผลิตหมักครั้งละ 30 - 40 กิโลกรัม
- การทำหมักในถุงพลาสติกขนาดใหญ่ ผลิตหมักครั้งละ 500 กิโลกรัม

ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีการผลิตหมักโดยใช้ถุงพลาสติก นอกจาก เป็นการปฏิบัติที่ง่าย ไม่สลับซับซ้อนต้นทุนต่ำ เกษตรกรสามารถผลิตหมักที่มีคุณภาพดี และเก็บรักษาไว้ในฤดูที่ขาดแคลน

7. การบริการวิเคราะห์อาหารสัตว์ กองอาหารสัตว์และศูนย์วิจัยอาหารสัตว์บริการ วิเคราะห์ตัวอย่างอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรในปีงบประมาณ 2540 ดังนี้

- วิเคราะห์คุณค่าทางอาหาร	1,710	ตัวอย่าง
- วิเคราะห์เยื่อใย	817	ตัวอย่าง
- วิเคราะห์แร่ธาตุ	274	ตัวอย่าง
- วิเคราะห์สารพิษและสิ่งปลอมปน	17	ตัวอย่าง

8. กิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่

- ให้คำแนะนำด้านอาหารสัตว์	22,116	ราย
- ฝึกอบรม ประชุม สัมมนา	20	ครั้ง
- ฝึกอบรมเกษตรกร	973	ราย
- เกษตรกรมาทัศนศึกษา	1,239	ราย
- ผลิตเอกสารวิชาการ	10	เรื่อง
- แจกเอกสารคำแนะนำอาหารสัตว์	49,520	ฉบับ
- สนับสนุนเกษตรกรผลิตเลี้ยงสัตว์	310	ตัน

**ศึกษาวิจัย
ด้านวิทยาศาสตร์**

การวิเคราะห์ Detergent Fiber

การทดสอบหา Metabolizable Energy

การย่อยตัวอย่างอาหารสัตว์เพื่อวิเคราะห์หาแร่ธาตุ

การศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์

1. งานศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์

ในปี 2540 กองอาหารสัตว์ทำงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 5 เรื่อง (ตารางที่ 26) โดยศึกษาผลของระยะเวลาการเก็บรักษาที่มีต่อคุณภาพหญ้าแห้ง 3 ชนิด คือ กินนีสีม่วง ชีทาเรีย และ ชิกแนลเลื่อย และศึกษาปริมาณสารพิษในพืชอาหารสัตว์ 2 ชนิด คือ หญ้าชีทาเรีย 4 สายพันธุ์ และข้าวฟ่างอาหารสัตว์ 3 สายพันธุ์ เมื่อปลูกโดยใช้อัตราปุ๋ยและระยะเวลาในการตัดต่าง ๆ กัน

จากการศึกษาผลของระยะเวลาการเก็บรักษาที่มีต่อคุณภาพหญ้าแห้ง พบว่าคุณภาพของหญ้าแห้งที่อยู่ทุกจุดของโรงเก็บไม่มีความเปลี่ยนแปลงและหญ้าแห้งแต่ละฟ่อนก็ยังคงรักษาคุณภาพได้ดังเดิม ส่วนการศึกษาปริมาณสารพิษในพืชอาหารสัตว์ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน

ตารางที่ 26 โครงการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ปี 2540

ลำดับ ที่	เรื่อง
1.	ระยะเวลาการเก็บรักษาที่มีผลต่อคุณภาพหญ้าแห้ง (โครงการต่อเนื่อง) (1) หญ้ากินนีสีม่วง (2) หญ้าชีทาเรีย (3) หญ้าชิกแนลเลื่อย
2.	การศึกษาสารพิษในพืชอาหารสัตว์ (1) ระดับของกรดอีทาลิกในหญ้าชีทาเรีย 4 สายพันธุ์ ในระดับปุ๋ยและระยะการตัดต่าง ๆ กัน (2) ระดับของไนเตรทและกรดไฮโดรไซยานิกในข้าวฟ่างอาหารสัตว์ 3 สายพันธุ์ ในระดับปุ๋ยและระยะการตัดต่าง ๆ กัน

2. การวิเคราะห์อาหารสัตว์

กองอาหารสัตว์ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนงานวิจัยด้านอาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์ โดยการวิเคราะห์หาคุณค่าทางอาหารสัตว์ เยื่อใยชนิดต่าง ๆ แร่ธาตุ สารพิษ และสิ่งปลอมปนในอาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์ วิเคราะห์คุณภาพดินเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ และน้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังให้บริการตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรและหน่วย

งานต่าง ๆ และให้การฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ขอความร่วมมือมา (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 แผนและผลการวิเคราะห์ทางเคมี (ตัวอย่าง/รายการ)

งาน	วิเคราะห์เพื่อสนับสนุนงานวิจัย			บริการวิเคราะห์		
	แผน	ผล	%	แผน	ผล	%
วิเคราะห์คุณค่าทางอาหารสัตว์	18,00/8,550	2,107/7,191	117/84	700/4,500	1,710/5,81	244/129
วิเคราะห์เยื่อใย	1,400/8,750	1,226/6,971	88/80	600/3,600	817/3,115	136/87
วิเคราะห์แร่ธาตุ	500/3,500	443/2,41	89/69	150/1,200	274/972	183/81
วิเคราะห์สารพิษและสิ่งปลอมปน	400/1,200	89/248	22/21	50/300	17/41	34/14
วิเคราะห์ดิน น้ำ	300/3,506	329/6,654	110/190	100/1,200	-	-
เตรียมน้ำยามาตรฐานและบริการ (ลิตร)	15,600	17,403	112	8,000	7,037.60	88
ฝึกอบรม (คน/วัน)	15/17	25/46	-	-	-	-

3. งานตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์

กองอาหารสัตว์ ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ที่ผลิตโดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ สถานีอาหารสัตว์ และที่รับซื้อจากเกษตรกร รวมทั้งเมล็ดพันธุ์ฯ ที่ผลิตตามโครงการวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์ ของกองอาหารสัตว์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ฯ ที่มีคุณภาพดี มีความชื้นไม่เกินมาตรฐานกำหนด ไม่มีวัสดุอื่นปะปน และมีความงอกสูง สามารถเก็บรักษาได้นาน ไม่เกิดความเสียหาย ซึ่งในปีงบประมาณ 2540 ได้ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ จำนวน 2,793 ตัวอย่าง 7,487 รายการ และฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์” แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน 1 ครั้ง เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล

ศึกษาวิจัย
ด้านอาหารสัตว์

การศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์

เพื่อแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ขาดแคลนและมีราคาแพง รวมทั้งการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานต่าง ๆ ทางด้านอาหารสัตว์ อันจะเป็นข้อมูลในการแนะนำ และบริการทางวิชาการแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อให้สามารถเลือกใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ การประกอบสูตรอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับสัตว์แต่ละชนิด ตลอดจนลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ในการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร

ปีงบประมาณ 2540 กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์ดำเนินงานวิจัยด้านอาหารสัตว์ ประกอบด้วยโครงการวิจัยหลัก 2 โครงการรวมทั้งสิ้น 16 เรื่อง และต่อเนื่อง 4 เรื่อง ดังนี้

1. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารสัตว์ จำนวน 7 เรื่อง

1.1. โครงการวิจัยด้านอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง (4 เรื่อง)

1.1.1 โครงการศึกษาวิจัยการให้อาหารโคเนื้อ - โคขุน

- ศักยภาพของการใช้แปลงหญ้ากินนีสีม่วงขนาดต่าง ๆ เลี้ยงโคเนื้อ
- การใช้ยีสต์เสริมในอาหารข้นสำหรับโคขุน
- ผลการใช้หญ้าสกุล Paspalum เป็นอาหารหยาบหลักเลี้ยงโคเนื้อ
- ผลการเสริมเมล็ดฝ้าย ใบทองหลางแห้งและอาหารอัดก้อนให้กับโคในช่วงฤดูแล้ง

1.2. โครงการวิจัยด้านอาหารสัตว์ปีก (3 เรื่อง)

1.2.1 โครงการศึกษาวิจัยระดับโภชนาที่เหมาะสมในอาหารไก่พื้นเมือง

- ผลของระดับโปรตีนในอาหารต่อสมรรถภาพการเจริญเติบโตของไก่พื้นเมือง
- ลูกผสม 2 สายพันธุ์

1.2.2 โครงการวิจัยและพัฒนาสูตรอาหารไก่พันธุ์เนื้อกรมปศุสัตว์

- ผลของระดับโปรตีนในอาหารไก่แม่พันธุ์ระยะเจริญเติบโตต่อสมรรถภาพการให้ผลผลิต
- ผลของระดับโปรตีนต่อสมรรถภาพเจริญเติบโตของไก่กระทาง

2. โครงการวิจัยและพัฒนาวัตถุดิบอาหารสัตว์ จำนวน 9 เรื่อง

2.1. โครงการวิจัยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (1 เรื่อง)

2.1.1 โครงการวิจัยการใช้เศษเหลือจากข้าวโพดเป็นอาหารสัตว์

- การใช้ข้าวโพดบดทั้งฝักในสูตรอาหารเปิดเตตระระยะเจริญเติบโต

2.2 โครงการวิจัยผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมการเกษตร (5 เรื่อง)

2.2.1 โครงการวิจัยใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารสัตว์

- การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารโคเนื้อ
- ผลการใช้กากมะเขือเทศแห้งระดับต่าง ๆ ในสูตรอาหารสำหรับไก่ลูกผสมพื้นเมืองระยะเล็ก

2.2.2 โครงการวิจัยการใช้กากปาล์มน้ำมันเป็นอาหารสัตว์

- การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นอาหารเสริมสำหรับโครีดนม
- การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นแหล่งโปรตีนในสูตรอาหารสำหรับโครีดนม
- การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นแหล่งโปรตีนในสูตรอาหารข้นสำหรับโคเนื้อ

2.3 โครงการวิจัยวัตถุดิบอาหารพื้นบ้าน จำนวน 3 เรื่อง

2.3.1 โครงการวิจัยการใช้ใบถั่วไมยราเป็นอาหารสัตว์

- การใช้ใบถั่วไมยราเสริมโปรตีนอาหารหยাবในโคนม

2.3.2 โครงการวิจัยการใช้ผักโขมเป็นอาหารสัตว์

- การใช้ผักโขมแห้งเป็นอาหารสุกรขุน

2.3.3 โครงการวิจัยการใช้ใบทองหลางเป็นอาหารสัตว์

- การใช้ใบทองหลางเป็นอาหารหยাবสำหรับโคขุน

สำหรับผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสิ้นในปี 2540 ที่น่าสนใจ ได้แก่

การใช้ขี้ข้าวโพดหวานเป็นอาหารหยাবสำหรับโครีดนมในช่วงฤดูแล้ง การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นอาหารเสริมสำหรับโครีดนม และการใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นแหล่งโปรตีนในสูตรอาหารข้นสำหรับโคเนื้อ

สรุปผลการศึกษา

ขี้ข้าวโพดหวาน

ขี้ข้าวโพดหวานเป็นผลพลอยได้จากโรงงานแปรรูปข้าวโพดหวานเป็นข้าวโพดกระป๋องทำให้ได้ขี้ข้าวโพดเป็นผลพลอยได้หลังจากการเจียนเนื้อข้าวโพดออกแล้วจะมีประมาณ 32 % ของข้าวโพดทั้งฝักมีการปลูกข้าวโพดหวานกันทั่วไป และมีโรงงานแปรรูปโดยเฉพาะในภาคเหนือ ทำให้มีขี้ข้าวโพดหวานสดตลอดทั้งปี ในสภาวะการขาดแคลนอาหารหยাবสำหรับเลี้ยงโคนม จึงได้ทำการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำขี้ข้าวโพดหวานสดมาเป็นอาหารหยাবแทนหญ้าเลี้ยงแม่โครีดนม จากผลการศึกษาพบว่าขี้ข้าวโพดหวานมีวัตถุดิบ โปรตีน ไขมัน เยื่อใย NDF ADF แคลเซียม ฟอสฟอรัส และพลังงานรวมเท่ากับ 27.5, 8.0, 2.2, 23.6, 69.3, 28.2, 0.11, 0.33 เปอร์เซ็นต์ และ 4.46 กิโลแคลอรี/กรัม ตามลำดับ ซึ่งสามารถใช้ขี้ข้าวโพดหวานสดเป็นอาหารหยাবเลี้ยงแม่โครีดนมแทนหญ้าในช่วงฤดูแล้งได้โดยไม่มีผลกระทบต่อผลผลิต และคุณภาพของน้ำนม

กากเนื้อในเมล็ดปาล์ม

กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์ม มีแหล่งผลิตอยู่ในหลายจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทยประมาณไม่น้อยกว่า 96,031 ตัน/ปี และมีมากในประเทศใกล้เคียง เช่น มาเลเซีย ซึ่งจะสามารถผลิตกากเมล็ดปาล์มได้ถึง 500,000 ตัน/ปี จัดได้ว่า กากปาล์มเป็นวัตถุดิบที่มีมากทางภาคใต้และมีราคาถูก ตัวของกากเนื้อในเมล็ดปาล์มเองจะมีคุณค่าทางโภชนาการสูงเพียงพอคล้ายคลึงกันกับอาหารชั้นสำเร็จรูป จึงได้ทำการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นอาหารเสริมสำหรับโคนม และใช้ทดแทนกากถั่วเหลือง ซึ่งใช้เป็นแหล่งโปรตีนที่มีราคาแพง และบางครั้งเกิดขาดแคลน ใช้ประกอบสูตรอาหารชั้นเพื่อใช้เสริมโภชนาการหยาบ เลี้ยงโคเนื้อ จากผลการศึกษามีดังนี้

1. การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มเป็นอาหารเสริมสำหรับโครีดนม ผลการศึกษาพบว่า กากเนื้อในเมล็ดปาล์ม มีวัตถุแห้ง โปรตีน เยื่อใย ไขมัน ไนโตรเจนเฟรเอ็กแทรก มีวัตถุแห้งย่อยได้ และอินทรีย์วัตถุย่อยได้ เท่ากับ 91.0, 16.2, 16.0, 0.72, 59.2, 76.4 และ 58.0 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ สามารถใช้ทดแทนอาหารชั้นเสริมโภชนาการสำหรับโครีดนมได้ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ของอาหารชั้นที่แม่โคจะได้รับในแต่ละวัน โดยไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพและการให้นมแม่แต่อย่างใด และมีแนวโน้มที่ดีกว่า เกี่ยวกับปริมาณน้ำนมที่มีไขมัน 4 % ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร และมีต้นทุนค่าอาหารถูกกว่าการใช้อาหารชั้นล้วนๆ สามารถลดต้นทุนค่าอาหารได้ประมาณ 6 %

2. การใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์ม เป็นแหล่งโปรตีนในสูตรอาหารชั้นสำหรับโคเนื้อ ผลการศึกษาพบว่า สามารถใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มทดแทนกากถั่วเหลืองในสูตรอาหารชั้นได้ทั้งหมด โดยจะมีอัตราการเจริญเติบโต และประสิทธิภาพการใช้อาหารด้อยกว่าแต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ สามารถลดต้นทุนค่าอาหารลงได้ประมาณ 35 %

ศึกษาวิจัย
ด้านพืชอาหารสัตว์

การศึกษาวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์

1. การดำเนินงานโครงการวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์

ในปีงบประมาณ 2540 กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์ทำงานวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์รวมกันรวม 47 เรื่อง ดังตารางที่ 28 ประกอบด้วย 2 โครงการหลักคือ

1.1 โครงการทดสอบคัดเลือกพันธุ์ ได้ทำการศึกษาทดสอบคัดเลือกพันธุ์หญ้าซีตาเรีย

4 สายพันธุ์ และหญ้าสกุล Brachiaria 22 สายพันธุ์

1.2 โครงการจัดการ การเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์ได้ทำการศึกษา

หญ้า *Paspalum atratum* ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- สถานะธาตุอาหารพืช
- ศึกษาระยะปลูก & ความสูงของการตัดหญ้า
- ศึกษาระยะเวลา & ความสูงของน้ำท่วมขังต่อการคงอยู่ของหญ้า
- ศึกษาวิธีการเก็บเกี่ยวเมล็ดหญ้าอะตราตัม
- ศึกษาปุ๋ย N,P และ ปุ๋ย K เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์ และผลผลิตเมล็ด
- ศึกษาการปลูกหญ้าอะตราตัมผสมถั่วอาหารสัตว์

นอกจากนี้ได้ทำการศึกษาปุ๋ย N,P ในหญ้ากินนีสีม่วงและในหญ้าม้าในพื้นที่

ลำปาง ขอนแก่น และศึกษาการใช้ปุ๋ย P ในถั่ว Style CAT 184 (ท่าพระสไตล์)

ตารางที่ 28 โครงการวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์ ปี 2540

ศูนย์ฯ/สถานี	จำนวนโครงการ			ชื่อโครงการ	หมายเหตุ
	ต่อเนื่อง	ใหม่	รวม		
ศูนย์ฯชัยนาท	4	3	7	1. อิทธิพลของปุ๋ยฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตเมล็ดถั่วไมยรา 2. ผลของระยะเวลาตัดที่มีต่อผลผลิตเมล็ดถั่วไมยรา 3. อิทธิพลของการให้น้ำที่มีต่อผลผลิตเมล็ดถั่วไมยรา 4. ผลของการใช้ไรโซเบียมและปุ๋ยไนโตรเจนที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของถั่วไมยรา 5. ลักษณะการเจริญเติบโตและความสามารถในการปรับตัวของหญ้าเซทาเรีย 4 สายพันธุ์ 6. ผลของระยะปลูกต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้าเซทาเรียสายพันธุ์คางคก 7. อัตราการปล่อยโคและเล็มในแปลงถั่วไมยราและถั่วไมยราผสมหญ้า	ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง
ศูนย์ฯสระแก้ว	1	-	1	1. อิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจนต่อผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของมิลเลทและข้าวฟ่างอาหารสัตว์	ต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ศูนย์ฯ/สถานี	จำนวนโครงการ			ชื่อโครงการ	หมายเหตุ
	ต่อเนื่อง	ใหม่	รวม		
ศูนย์ฯปากช่อง	5	3	8	1 การศึกษากระถินพันธุ์ด้านแทนเหล็กรูป (ก) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา 2.การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (3) ผลของระยะตัดและระยะเวลาการเก็บเกี่ยวที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเถาพันธุ์กรมการโล 3 การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์(4) การปลูกถั่วลิสงเถาพันธุ์กรมการโลร่วมกับหญ้าเซตร้อน 3 ชนิด 4 อิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตหญ้าเซตร้อนและคนในดินชุดปากช่อง 5 อิทธิพลของปุ๋ย ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ที่มีต่อผลผลิต และส่วนประกอบทางเคมีของหญ้ารูซี่(ก) ในดินชุดปากช่อง 6.การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (5) ผลผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพของถั่วลิสงเถา 7 การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (6) ลักษณะการออกดอกผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ของถั่วลิสงเถา 8 การศึกษาพืชสกุล Brachiaria เพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (1) ผลผลิตพืชอาหารสัตว์ และเมล็ดพันธุ์ของหญ้ารูซี่ในสกุล Brachiaria 22 สายพันธุ์	ต่อเนื่อง
ศูนย์ฯขอนแก่น	4	5	9	1.ผลผลิตของพืชอาหารสัตว์ 4 ชนิดเมื่อมีการให้น้ำในช่วงฤดูแล้ง 2.การเปรียบเทียบพันธุ์ถั่วมะเอะที่เหมาะสมสำหรับปลูกเพื่อเลี้ยงสัตว์ 3.อิทธิพลของปุ๋ย ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้ารูซี่ (ค) ในชุดดินโคราช 4.ผลของระยะเวลาคัดที่มีต่อผลผลิตถั่ว Aeschynomeneในพื้นที่ลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5.การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ้าม้า (1) ระยะเวลาคัดหญ้าที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ้าม้า สายพันธุ์ Kent 6.การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ้าม้า (2)อัตราปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิต	ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ศูนย์ฯ/สถานีฯ	จำนวนโครงการ			ชื่อโครงการ	หมายเหตุ
	ต่อเนื่อง	ใหม่	รวม		
ศูนย์ฯลำปาง	3	2	5	เมล็ดหญ้ากัมบ้าในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 7 ผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของพืชตระกูลถั่ว ยีนต้น 4 ชนิด 8.ผลผลิตและคุณค่าทางอาหารของข้าวฟ่างและหญ้าอาหารสัตว์บางชนิด 9.ผลของวิธีการเก็บเกี่ยวเมล็ดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดหญ้า <i>Paspalum auratum</i> 1.อิทธิพลของปุ๋ย ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้ารูซี่ (ง) ในชุดดินแรงู 2.อิทธิพลของปุ๋ย ไนโตรเจน และฟอสฟอรัส ที่มีต่อผลผลิตของถั่วแรมสไตโล (ข) ในชุดดินแรงู 3 การทดสอบถั่วอาหารสัตว์บะเทีสูง 4.อิทธิพลของระดับปุ๋ยฟอสฟอรัสต่อผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วสไตโลสายพันธุ์ CIAT 184 5.การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ้ากัมบ้า (3) อัตราปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตเมล็ดหญ้ากัมบ้าในพื้นที่จังหวัดลำปาง	ต่อเนื่อง
ศูนย์ฯเพชรบุรี	2	2	4	1.การศึกษากระถินพันธุ์ต้านทานเพลี้ยไก่อไฟ (ข) ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี 2 อิทธิพลของปุ๋ย ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ที่มีต่อผลผลิตของหญ่กีนีสีม่วงในชุดดินหุบกระพง 3.การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพเมล็ดหญ่กีนีสีม่วง (3) อิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจน และฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดหญ่กีนีสีม่วง 4.การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ่กีนีสีม่วง (4) ผลของระยะเวลาการตัดหญ่ที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ่กีนีสีม่วง	ต่อเนื่อง
ศูนย์ฯนครศรีธรรมราช	2	5	7	1 ผลของระยะเวลาดัตที่มีต่อผลผลิตถั่ว <i>Aeschynomene</i> spp. ในพื้นที่ลุ่ม 2 อิทธิพลของอัตราปุ๋ยไนโตรเจนต่อผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของหญ่ <i>Paspalum</i> 2 ชนิด ใน	ต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ศูนย์ฯ/สถานีฯ	จำนวนโครงการ			ชื่อโครงการ	หมายเหตุ
	ต่อเนื่อง	ใหม่	รวม		
ศูนย์ฯนาทวีวาส	2	4	6	พื้นที่ลุ่ม 3.อิทธิพลของปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อผลผลิตเมล็ดหญ้า Paspalum atratum 4.อิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจนและปุ๋ยคอกต่อผลผลิตเมล็ดหญ้า Paspalum atratum 5.ผลของระดับความสูงและระยะเวลาของการท่วมขังของน้ำต่อการอยู่รอดของหญ้า Paspalum atratum 6.อิทธิพลของปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อผลผลิตพืชอาหารสัตว์และองค์ประกอบทางเคมีของหญ้าสกุลพาสพาลัม 2 ชนิด	ต่อเนื่อง ต่อเนื่อง
				1.การตอบสนองต่อปุ๋ยคอกและไนโตรเจนของหญ้าจิกแนลเลื่อย 2.อิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจน และฟอสฟอรัส ที่มีต่อผลผลิตของถั่วแกรมสไตโล (ก) ในชุดดินบ้านดอน 3.ผลของระยะปลูกและความสูงในการตัดต่อผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของหญ้า Paspalum atratum ในพื้นที่ดินทราย 4.อิทธิพลของธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองที่มีต่อผลผลิตและความเข้มข้นของธาตุอาหารในหญ้า Paspalum atratum ปลูกในชุดดินบ้านดอนชุดดินท่าชะ 5.ผลของระยะเวลารดน้ำต่อผลผลิตและคุณค่าทางอาหารสัตว์ของหญ้าสกุลพาสพาลัม 2 ชนิด 6.ผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของถั่วพืชอาหารสัตว์เมื่อปลูกร่วมกับหญ้า Paspalum atratum	

2. การจัดทำเอกสารทางวิชาการ 2 เรื่อง

2.1 หญ้าขน

2.2 หญ้าเนเปียร์

3. รายงานผลการวิจัย 2540 ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วย

3.1 การทดสอบคัดเลือกพันธุ์ 5 เรื่อง เป็นการศึกษาความผันแปรในหญ้ากินนีสีม่วง การทดสอบคัดเลือกพันธุ์ในสกุล *Brachiaria* 6 ชนิด ในพื้นที่ลำปาง และนราธิวาส นอกจากนี้ยังศึกษาพันธุ์หญ้าในส่วนยางพารา และพันธุ์ถั่วอาหารสัตว์ปลูกในนาข้าวหลังเก็บเกี่ยว

3.2 การจัดการและการเพิ่มผลผลิต 7 เรื่องศึกษาการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตหญ้าชิกแนลเลื่อยในชุดดินอุบล ถั่วไมยราในชุดดินราชบุรี และหญ้าบางชนิดในพื้นที่ดินเปรี้ยวขอบพรุ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาระยะการตัดหญ้าแฝกในชุดดินบ้านทอน และระยะปลูกหญ้าเนเปียร์ในพื้นที่ จ. ชัยนาท ตลอดจนศึกษาผลของความสูงและความถี่ของการตัดถั่วมะแฮะที่มีต่อผลผลิตรวมของหญ้าผสมถั่ว

งานส่งเสริมการปศุสัตว์
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ปี 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

กิจกรรม	แผนการปฏิบัติงาน	ผลการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
1. สับสับหญ้าแห้ง	108 ตัน	123.80 ตัน	โดยศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง
2. สับสับหญ้าหมัก	-	54.18 ตัน	
3. เก็บตัวอย่างอาหารมาวิเคราะห์	60 ตัวอย่าง	-	
4. ตรวจเยี่ยมฟาร์ม	24 ครั้ง	20 ครั้ง	

โครงการทัพบกสยาม 03 จังหวัดสระแก้ว

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

1. จัดทำแปลงทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โดยการปลูกหญ้ารูซี่ จำนวน 200 ไร่
2. จัดทำแปลงหญ้าสำหรับให้สัตว์เข้าแทะเล็ม จำนวน 419 ไร่
3. จัดเตรียมเสบียงสัตว์สำรองไว้ที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว หญ้าหมัก 30 ตัน หญ้าแห้ง 10 ตัน
4. ประชุมชี้แจงการใช้หญ้าหมักเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนหญ้าหมักให้เกษตรกรในโครงการ 60 ราย จำนวน 60 ตัน

โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมวังน้ำเย็นตามพระราชดำริ จังหวัด สระแก้ว

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว ได้ดำเนินการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน 100 ไร่ ที่ อ.วังน้ำเย็น จ. สระแก้ว โดยปลูกหญ้ารีซี 80 ไร่ หญ้ากินนีสีม่วง 20 ไร่ หญ้ามีการเจริญเติบโตดีพร้อมที่จะตัดใช้ประโยชน์ครั้งแรกได้ (อายุ 60 วัน) ประมาณวันที่ 6 ต.ค. 2540 ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้วได้ประสานงานกับนิคมสหกรณ์วังน้ำเย็น และสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น เพื่อทำการตัดหญ้าสดเพื่อนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ต่อไป

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช

ผลการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย	เป้าหมาย	ผลการปฏิบัติงาน	%	หมายเหตุ
1.ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์และเลี้ยงสัตว์					
1.1 จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	กก.	5,000	5,000	100	
1.2 แจกเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	ราย/ กก.	1,000/ 5,000	1,000/ 5,000	100	
1.3 หญ้าแห้ง/ฟางแห้งอัดฟ่อน	ตัน	105	105	100	
2. การผลิตเสบียงสัตว์ (หญ้าแห้ง/หญ้าหมัก)เก็บสำรองใน โรงเก็บสำรองเสบียงสัตว์	ตัน	210	210	100	-หญ้าแห้ง 200 ตัน -หญ้าหมัก 10 ตัน

โครงการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ จังหวัดนราธิวาส

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

1 โครงการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2539 (แปลงเดิม) พื้นที่ 70 ไร่
ดำเนินการรื้อปรับปรุงแปลงใหม่ทั้งหมด และทำการปลูกหญ้าฟลิแคทูลัมโดยการหว่าน
เมล็ดพันธุ์ และเนื่องจากพื้นที่บางส่วนมีหญ้าขึ้นน้อยมาก จึงทำการปลูกซ่อมแซมอีก 2 ครั้ง รวมทั้งทำการ
กำจัดวัชพืชและหว่านปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร 15-15-15 อัตรา 20 กก./ไร่

2 โครงการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2540 (แปลงใหม่) พื้นที่ 100 ไร่
โดยสามารถดำเนินการได้เพียง 50 ไร่ เนื่องจากอีก 50 ไร่ มีสภาพพื้นที่ลุ่มต่ำไม่สามารถ
ดำเนินการปลูกหญ้าได้ โดยทำการปลูกหญ้าอะตราวอดัมโดยการหว่านเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งทำการปลูกซ่อมแซม
แปลงหญ้าบางส่วน รวมทั้งกำจัดวัชพืชและหว่านปุ๋ย

3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดสรรงบประมาณเพิ่ม
เติม จำนวน 722,000 บาท เพื่อให้การจัดทำแปลงหญ้าสาธิตโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ เติมพื้นที่
อีกจำนวน 180 ไร่ โดยดำเนินการดังนี้

- ขุดคลองระบายน้ำ กว้าง 4 เมตร ลึก 1 เมตร ยาวประมาณ 2,100 เมตร เพื่อ
ระบายน้ำออกจากพื้นที่แปลง

- เตรียมพื้นที่เพื่อปลูกหญ้า 180 ไร่

4. ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากมีโคของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกได้เล็ดลอดเข้ามาแทะเล็มและเหยียบย่ำ ทำให้
แปลงหญ้าได้รับความเสียหาย ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาสได้ประสานงานกับสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิ
วาสซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลการเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกเพื่อขอความร่วมมือจากสมาชิก แต่ไม่ได้รับความร่วมมือเท่า
ที่ควร จากการประเมินผลคาดว่าจะมีแปลงหญ้าที่เหลือสามารถใช้ประโยชน์ได้ประมาณ 70 ไร่

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2540 (ตุลาคม 2539 - กันยายน 2540) ดังนี้

ชื่อโครงการ	แผนปี 2540 (%)	ผลการปฏิบัติ งาน (%)	%	ความก้าวหน้า/ ผลสรุปการ ปฏิบัติงาน
1. งานคั่นคว่ำและวิจัยการผลิตสัตว์				
1 โครงการทดสอบการปรับตัวของพืชอาหารสัตว์ พันธุ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มดินเปรี้ยว	25	25	100	กำจัดวัชพืชและปลูก ซ่อมแซมพืชอาหาร สัตว์ที่ตาย
2 โครงการ อธิปไตยของหินปูนและปุ๋ยคอกที่มี ต่อผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของหญ้า Paspalum agalatum	33	33	100	กำจัดวัชพืชและปลูก ซ่อมแซมพืชอาหาร สัตว์ที่ตาย
3 โครงการใช้ใบก้นกรวเป็นอาหารเสริมเลี้ยงแพะ เนื้อ	60	60	100	อยู่ระหว่างดำเนินการ
4 โครงการโภชนาที่ช่วยลดต้นทุนแควฝรั่ง	60	51	85	อยู่ระหว่างเก็บรวบรวม ใบแควฝรั่งให้พอ กับปริมาณที่ใช้
5 โครงการโภชนาที่ช่วยลดต้นทุนหญ้าตีนติด	100	80	80	อยู่ระหว่างวิเคราะห์ ส่วนประกอบทางเคมี ของพืชอาหารสัตว์
6 โครงการ การศึกษาโภชนาที่ช่วยลดต้นทุน ที่ดิน	100	80	80	อยู่ระหว่างวิเคราะห์ ส่วนประกอบทางเคมี ของพืชอาหารสัตว์
7 โครงการการใช้ใบกระถินแทนหญ้าเป็นอาหารเสริม เลี้ยงโคเนื้อ	60	40	66.67	อยู่ระหว่างรวบรวม ข้อมูล
2. งานวิเคราะห์อาหารสัตว์				
วิเคราะห์ทางเคมีในห้องปฏิบัติการ ตัวอย่าง	300	310	103.33	
รายการ	1,800	1,027	57.06	
3. ฝึกอบรมเกษตรกร				
รุ่น	2	2	100	
ราย	80	80	100	

โครงการสาธิตการทำปุ๋ยมักในสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี

ชื่อโครงการ การสาธิตการทำปุ๋ยมักร่วมกับเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด

สถานที่ดำเนินการ อำเภอโพธาราม จ. ราชบุรี

หน่วยงานดำเนินการ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือในเรื่องพืชอาหารสัตว์ขาดแคลนให้กับเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด ในช่วงขาดแคลนหรือพืชอาหารสัตว์มีราคาแพง

ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2540

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี ได้ดำเนินการอบรมเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ และสนใจจำนวน 2 แห่ง ๆ ละ 30 คน มีเกษตรกรสนใจดำเนินการ 2 ราย โดยใช้ต้นข้าวโพดฝักอ่อนที่เหลือจากการเก็บเกี่ยว และทำเป็นบ่อหมักขนาด ความจุ 225 ลูกบาศก์เมตร ผลิตปุ๋ยมักได้ 16,000 กิโลกรัม งบประมาณในการดำเนินการศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี ได้ใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการ ค่าสร้างบ่อหมัก บางส่วน ส่วนที่เหลือเกษตรกรออกค่าใช้จ่ายเอง

โครงการปลูกพืชอาหารสัตว์สนับสนุนศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

สถานที่ดำเนินการ นิคมสหกรณ์ห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พื้นที่ 80 ไร่

หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตพืชอาหารสัตว์ (สด) สนับสนุนเป็นอาหารสัตว์ (ช้าง)
2. เพื่อผลิตเป็นเสบียงสัตว์ไว้ในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2540

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง ได้ดำเนินการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน 75 ไร่ โดยแบ่งเป็นปลูกหญ้าเนเปียร์ยักษ์ จำนวน 20 ไร่ ปลูกกล้วย จำนวน 10 ไร่ ปลูกอ้อยจำนวน 10 ไร่ ปลูกหญ้าขน 5 ไร่ ปลูกหญ้ากินนีสีม่วง 30 ไร่

โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ

สถานที่ดำเนินการ สถานีอาหารสัตว์สกลนคร อำเภอเมือง จ.สกลนคร

หน่วยงานรับผิดชอบ สถานีอาหารสัตว์สกลนคร

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตพืชอาหารสัตว์ (สด) สนับสนุนเป็นอาหารช้างสำคัญ
2. เพื่อผลิตเป็นอาหารสัตว์สำรองไว้ในฤดูแล้ง/กรณีฉุกเฉิน

ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2540

สถานีอาหารสัตว์สกลนคร ได้ดำเนินการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน 50 ไร่ เพื่อปลูกหญ้าขน และหญ้าเนเปียร์ สำหรับตัดสดให้ช้างสำคัญ วันละประมาณ 500 กก. และผลิตหญ้าแห้ง จากหญ้าที่ผสมพืชตระกูลถั่ว ประมาณ 1,500 กิโลกรัม เพื่อสำรองไว้ในฤดูแล้ง/กรณีฉุกเฉิน งบประมาณใช้งบประมาณปกติของสถานีอาหารสัตว์สกลนคร

โครงการร่วมมือ
กับต่างประเทศ

โครงการร่วมมือวิจัยทางการเกษตรระหว่างกรมปศุสัตว์ และศูนย์วิจัยการเกษตรนานาชาติแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JIRCAS)

ความเป็นมาของโครงการ

ศูนย์วิจัยการเกษตรนานาชาติแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (Japan International Research Center for Agricultural Science, JIRCAS) ได้ทำสัญญาร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ ทำการวิจัยร่วมกันด้านอาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์เมื่อเดือนกันยายน 2536 โดยกรมปศุสัตว์ได้มอบหมายให้ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่นเป็นหน่วยงานของกรมฯ ที่ร่วมโครงการโดยมีสำนักงานของ JIRCAS ตั้งอยู่ในบริเวณของศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น ประกอบด้วยห้องทำงานและห้องปฏิบัติการอาหารสัตว์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารสัตว์จากประเทศญี่ปุ่นมาปฏิบัติงานประจำ จำนวน 1 คน คือ ดร.โตโมยุกิ คาวาชิมา (Dr. Tomoyuki Kawashima) ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารสัตว์ ปฏิบัติงานตั้งแต่ กรกฎาคม 2537 - กรกฎาคม 2542 โดยดำเนินงานภายใต้โครงการ การเพิ่มผลผลิตโคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น (Improvement of the Cattle Production with Locally Available Feed Resources in Northeast Thailand)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อทำการวิจัยที่จะพัฒนาระบบการให้อาหารสำหรับโคเนื้อและโคนม โดยการใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการดำเนินงานในช่วง 3 ปีแรก (2537-2540)

1. ได้ดำเนินการวิจัย ในเรื่องต่าง ๆ คือ

1.1 ศึกษากระบวนการให้อาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 ประเมินแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สำคัญ และประเมินคุณค่าทางโภชนาการโดยวิธีต่างๆ

ดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี

- Proximate analysis
- Enzymatic analysis
- Gas analysis

1.2.2 In vivo analysis

- Metabolic trial
 - 1) Digestion trial
 - 2) Respiration trial
- Characterization of digestion
 - 1) Nylon bag
 - 2) VFA
 - 3) Rumen flow
 - 4) Microorganism in rumen

1.3 ศึกษาความต้องการอาหารสัตว์ในสัตว์แต่ละชนิดเป็นการศึกษา metabolic trial ในโคบราห์มัน กระบือ และแกะ

1.4 Feeding trial on Beef cattle, Milking cow, Calves

1.5 Setting feeding strategy

2. ศึกษาสภาพของแร่ธาตุในโคนมและแหล่งของแร่ธาตุอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ศึกษาการใช้ต้นอ้อยเป็นอาหารสำหรับโค

3.1 ศึกษาความเป็นได้การใช้ต้นอ้อยเป็นอาหารโคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ศึกษาค่าพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้จากการใช้อ้อยเป็นอาหารหยาบในระดับต่าง ๆ

3.3 การใช้อ้อยเป็นอาหารหยาบสำหรับโครีดนม

3.4 ศึกษากระบวนการสรีรวิทยาในกระเพาะรูเมนของโคที่ใช้อ้อยเป็นอาหารหยาบเปรียบเทียบกับหญ้าแห้ง

3.5 ศึกษากระบวนการสรีรวิทยาในกระเพาะรูเมนของโคที่ใช้อ้อยเป็นอาหารและเสริมด้วยยูเรีย

4. การใช้เมล็ดยางพาราเป็นอาหารโค

4.1 ศึกษาค่าการย่อยได้ของเมล็ดยางพาราในลูกโค

4.2 ศึกษาคุณค่าทางโภชนาการของเมล็ดยางพาราสำหรับเป็นอาหารโค

5. การใช้หมักกรอง (ผลพลอยได้จากโรงงานน้ำตาล) เป็นอาหารโค

- 5.1 ศึกษาการย่อยได้ของชี้หม่อนกรองในแกะ
- 5.2 ศึกษาการใช้ชี้หม่อนกรองในอาหารโคขุน
6. เปรียบเทียบระบบสรีระวิทยาด้านโภชนาศาสตร์ระหว่างโคและกระบือ
 - 6.1 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ได้จากอาหารหยาบคุณภาพต่ำในโคและกระบือ
 - 6.2 ศึกษาพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้จากอาหารหยาบคุณภาพต่ำในโคและกระบือ

โครงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคขององค์การความร่วมมือ ระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)

ความเป็นมาของโครงการ

กองอาหารสัตว์ได้เสนอขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นให้ส่งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์มาช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ คือ

ให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเทคนิคในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เช่น ระบบการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์อัตโนมัติ ระบบการทดสอบเมล็ดพันธุ์ และระบบการควบคุมการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อการส่งออก (OECD)

ปรับปรุงการจัดการทุ่งหญ้า เช่น ระบบวิธีการเพาะปลูก และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นต้น โดยได้ดำเนินงานภายใต้โครงการ Technical Assistance in Forage Crops and Pasture Production and Development มีผู้เชี่ยวชาญด้านพืชอาหารสัตว์จากประเทศญี่ปุ่นมาประจำอยู่ที่กองอาหารสัตว์ คือ Mr.Hidetaka Funo

ผลการปฏิบัติงานของ Mr. Hidetaka Funo (ตุลาคม 2537 - กันยายน 2540)

1. เป็นที่ปรึกษาด้านพืชอาหารสัตว์ให้กับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ต่างๆได้เดินทางไปศึกษาและทำรายงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานร่วม(Counterpart) เกี่ยวกับสภาพพื้นที่และการปฏิบัติงานของศูนย์ฯและสถานีหลายแห่งรวมทั้งบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของเอกชนและฟาร์มเกษตรกร
2. ทดลองทำหญ้าแห้งคุณภาพดี ที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง
3. ทดลองปลูกหญ้ากินนี สายพันธุ์ Natsuyutaka และ Tayutaka ที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่นโดยการสนับสนุนของสมาคมเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ญี่ปุ่น (Japan Forage Seed Association , JFSA)

4 จัดทำแปลงหญ้าสาธิตตามระบบ OECD ที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง (2538 - 2540)

5. จัดทำคู่มือการรับรองสายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในประเทศไทยตามระบบ OECD ทั้งฉบับภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ จำนวน 100 ชุด

6. เสนอคำขอ โครงการประเภทความร่วมมือทางวิชาการ ในนามของกองอาหารสัตว์ โครงการ “การพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” (Forage and Pasture Seed Industry Development in Northeast Thailand)

7. ผู้ร่วมปฏิบัติงานชาวไทย (นายเชาวลิต พานิชอัตรา) ได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้าน Pasture Seed Production ที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 43 วัน

8. จัดให้มีการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับความรู้ด้านพืชอาหารสัตว์ประจำทุก ๆ 3 เดือน
อุปกรณ์ เครื่องมือที่ได้รับจากประเทศญี่ปุ่นในโครงการนี้

1. Rotary Tedder Rake มอบให้ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 26 กันยายน 2538
2. Forage Cutter มอบให้ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 2 เมษายน 2539
3. Pasture Seed Harvester มอบให้ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 16 พฤษภาคม 2539
4. Coloring Meter and Printer มอบให้ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 17 กรกฎาคม 2539
5. Automatic Horticulture Trolley Sprinkler มอบให้ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 10 เมษายน 2540

โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย

Forages for Smallholders Project, FSP

โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย (Forages for smallholders Project, FSP) ได้รับการสนับสนุนจาก Australian Agency for International Development (AusAID) โครงการนี้ก่อตั้งขึ้นมาโดย Tropical Forages Program, CIAT ร่วมกับ Division of Tropical Crops and Pasture, CSIRO สำหรับ FSP ประเทศไทยได้ทำความตกลงร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ โดยกองอาหารสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มีนางฉวยแสง ไม้แก้ว เป็นผู้ประสานงานโครงการ (Co-ordinator) นางกานดา นาคมณี และนายเกียรติศักดิ์ กล้าเอม เป็นผู้ร่วมงาน (Counterpart)

โครงการฯ มีเป้าหมายที่จะเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และรักษาสภาพดินให้เป็นประโยชน์และยั่งยืน (soil sustainability) สำหรับเกษตรกรรายย่อยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 7 ประเทศ คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เวียดนาม ลาว มาเลเซีย จีนและไทย โดยการหาพันธุ์พืชอาหารสัตว์และเพิ่มขีดความสามารถในการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับระบบการทำฟาร์มโดยเฉพาะในเขตที่ดอน (Upland)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. หาชนิดพืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และระบบการทำฟาร์มที่ต่างๆ กันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ดำเนินการให้มีการใช้พืชอาหารสัตว์ในระบบการทำฟาร์มของเกษตรกรรายย่อย
3. เพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงานโครงการ ในด้านพืชอาหารสัตว์ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี
4. ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการวิจัยและพัฒนาด้านพืชอาหารสัตว์ ยุทธศาสตร์การให้เกษตรกรมีส่วนร่วม 5 ชั้น
 - ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาเกษตรกรและระบบการผลิตสัตว์
 - ชั้นที่ 2 คัดเลือกกิจกรรมวางแผนสนับสนุนกิจกรรมที่คาดว่าจะสามารถแก้ปัญหาเกษตรกร

- ขั้นที่ 3 ทดสอบกิจกรรมในหน่วยงานในศูนย์ฯ หรือสถานี ฯ เพื่อความชัดเจน และปรับแก้ให้เหมาะสมกับเกษตรกร
- ขั้นที่ 4 ทดสอบร่วมกับเกษตรกรให้เกษตรกรปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่
- ขั้นที่ 5 ประเมินการยอมรับของเกษตรกรให้เกษตรกรปฏิบัติด้วยตนเอง และยึดเป็นกิจกรรมหลัก

กิจกรรม FSP ประเทศไทย ที่ดำเนินการไปแล้วในปี 2540 มีดังนี้คือ

1. เผยแพร่ข่าว FSP และ SEAFRAD เผยแพร่จดหมายข่าวของโครงการ (FSP NEWS) และ SEAFRAD ไปยังนักวิชาการและผู้สนใจทางด้านพืชอาหารสัตว์เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารทางด้านวิจัยและพัฒนาพืชอาหารสัตว์

2. การทดสอบพันธุ์หญ้าสกุล *Brachiaria* นำหญ้าในสกุล *Brachiana* 33 สายพันธุ์จาก CIAT นำมาทดสอบที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง เพื่อจะคัดเลือกพันธุ์หญ้าที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ และให้ผลผลิตพืชอาหารสัตว์ในช่วงแล้ง พบว่าบางสายพันธุ์ของ *B. brizantha* มีศักยภาพในการ ผลิตเมล็ดได้ดี

3. เข้าร่วมประชุมประจำปี ครั้งที่ 2 ของ FSP Hainan ประเทศจีน ระหว่างวันที่ 20 - 24 มกราคม 2540 ผู้เข้าร่วมประชุมจากไทยมี นางฉายแสง ไผ่แก้ว และนางกานดา นาคมณี โดยได้รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการ FSP ในไทย และวางแผนที่จะดำเนินการในปีต่อไปร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก 7 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. เข้าร่วมประชุมทุ่งหญ้านานาชาติ ครั้งที่ 18 ที่เมือง Winnipeg และ Saskatoon ประเทศแคนาดา ระหว่างวันที่ 8 - 19 มิถุนายน 2540 โดย นางฉายแสง ไผ่แก้ว เป็นผู้เข้าร่วมประชุมจากไทย และได้เสนอผลงานวิชาการด้านเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เรื่อง "Tropical Forage Seed Production in Southeast Asia Current Status and Prospects"

5. จัดทำโครงการวิจัย Farmer Participation on the Introduction of New Forage Species to Dairy Farm in Nakornratchasima Province

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

เมื่อสิ้นสุดโครงการในปี 2542 คาดว่าจะได้รับ

1. พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสม สำหรับสภาพที่ดอน
2. มีเกษตรกรเข้าร่วมในการพัฒนาด้านพืชอาหารสัตว์
3. มีการพัฒนาบุคลากรในด้านวิจัยและพัฒนาพืชอาหารสัตว์

โครงการพิเศษอื่น ๆ

โครงการจัดทำแปลงหญ้า สำหรับเลี้ยงม้าของสมาคมชาวไทย

สถานที่ดำเนินการ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หน่วยงานดำเนินการ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อจัดสร้างแปลงหญ้าสำหรับใช้เลี้ยงม้า ให้กับสมาคมชาวไทย

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2540

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรีได้ดำเนินการเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกหญ้ากินนีสีม่วงจำนวน 200 ไร่ ในพื้นที่ 600 ไร่ ส่วนที่เหลืออีก 400 ไร่ ไม่สามารถเตรียมการได้เนื่องจากเกิดสภาวะน้ำท่วมซึ่งการเตรียมพื้นที่ล่าช้า และบางส่วนเจ้าของพื้นที่ได้สละมอบที่ดินให้ดำเนินการล่าช้า งบประมาณในการดำเนินการทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท ซี พี